

ΕΤΟΣ Β'.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1885

ΦΥΛΛ. 20

ΕΝ ΒΛΕΜΜΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ὑπό

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Σ. ΓΕΓΑΕ

Ἀξιότιμος Κύριε Διευθυντά της «Κυψέλης»

ΔΙΩΡΙΣΘΕΙΣ παρά τῆς Σεβ. Κυβερνήσεως καθηγητῆς τοῦ ἐν Τρικάλαις Γυμνασίου, ὄφειλον, κατὰ νόμον, νὰ μεταβῶ εἰς τὴν θέσιν μου, ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαημέρου τοῦ ἤδη ὑπερμεσουῦτος Σεπτεμβρίου. Χάριν δὲ τῶν φιλομούσων τῆς «Κυψέλης» ἀναγνωστῶν ἐκτίθημι ἐνταῦθα τὰς ἀς ἡδυνήθην νὰ συναγάγῃς ἐντυπώσεις, ἐπιφυλασσόμενος, ὅπως, σὺν τῷ χρόνῳ προΐοντι, παρέχῃ Ἑμῖν ὅ,τι τερπνόν καὶ ποικίλον πρὸς δημοσιεῖσιν ἐκ τῶν ἀνά τὰ μέρη ταῦτα ἐπικρατούτων ἐθῶν καὶ ἐθίμων.

Ἐγκατελίπομεν τὸν Πειραιᾶ τὴν 9ην μ.μ. ὥραν τῆς 5ης Σεπτεμβρίου. Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων λεπτῶν ἐθεώμεθα μακρόθεν τῶν φῶτων τῶν δύο Φαλῆρων, ἣ δὲ νυκτερινῆ αὔρα δι' ἐλαφρᾶς πνοῆς ἔφερον ἀμυδρῶς πάνυ μέχρις ἡμῶν τὴν γλυκυτάτην ἠχώ τῆς μουσικῆς τοῦ θερινοῦ θεάτρου, τὴν προτιθεμένην οἰονεῖ νὰ φθάσῃ μέχρις ἡμῶν καὶ εἶτα νὰ ἐκπνεύσῃ. Ἔτι δὲ περαιτέρω διερχόμενον τὴν πόλιν τῆς Παλλάδος, ἥς τὰ ἀπειρα φῶτα

ἐσχημάτιζον ἀμυδρὰν μὲν ἀλλ' ἐκτενεστάτην λάμψιν. Ἡ νύξ παρῆλθεν οὐδὲν δ' ὑπῆρχε τὸ ταράσσον τὴν μυστηριώδη ἐκείνην σιγὴν ἢ ὁ μονότονος καὶ κανονικὸς τοῦ ἐλικὸς κρότος τοῦ ἀκαταπαύστως ὡθ ὄντος τοῦ πλοῖου πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ. Κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ Ἥλιου τῆς 6ης ἰδίου, εἰχόμεν διαπλέουσαι ἐπέκεινα τοῦ ἡμισέως τοῦ Εὐβοϊκοῦ κόλπου, προσεγγίζοντες τὴν πρωτεύουσαν τῆς Εὐβοίας Χαλκίδα. Ὅπου καὶ ἂν ἔστρεφέ τις τὸ βλέμμα, εἴτε πρὸς τὴν Εὐβοίαν εἴτε πρὸς τὴν Βοιωτίαν, θελκτικὰ καὶ λυσιμέριμα μέρη τῷ προσέβαλον τὴν ὄψιν, παριστῶντα ὁμολογουμένως ἀπερίγραπτον θέαμα. Ἐνθεν μὲν λόφοι πράσινοι τάπητα ἐνδεδυμένοι προσεκάλουον τρόπον τινα τοὺς ὄρεσιβίους ποιμένας ὅπως ἐπὶ τῆς χλόης αὐτῶν ἀναπαυόμενοι παίξωσι τὸν αὐλὸν των, ἐνθεν δὲ εὐσχίφυλλα δάση ἐπεκτεινόμενα μέχρις αὐτῆς τῆς θαλάσσης, παρεῖχον τῷ θεατῇ γυμνῆν τὴν εἰκόνα τῆς ὠραίας φύσεως, ἣν διὰ τῶσων θελγῆτρων ἐστόλισεν ὁ σοφὸς αὐτῆς Δημιουργός.

Ἀκολουθοῦντες τοιοῦτοτρόπως τὸν κανονικὸν ἡμῶν πλοῦν, προσεγγίζομεν τὸν πορθμὸν τοῦ Εὐρίπου. Οἱ ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου ἤρξαντο συζητοῦντες, ἂν ἦνε εὐνοϊκὰ τὰ νερὰ ἢ ὄχι, καὶ τοῦτο διότι ἐπρόκειτο νὰ κερδίσωμεν εἴτε καὶ νὰ χάσωμεν ὥρας τινας τοῦ περαιτέρω πλοῦ ἡμῶν. Ἐβλέπομεν μακρόθεν γέφυρὰν τινα καί, κατὰ πρώτην φορὰν τῶν μερῶν τούτων διερχόμενοι, ἤπο-

ρούμεν πώς και πόθεν ἐμέλλομεν νὰ διέλθωμεν. Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἡ ἀπορία ἡμῶν διελύθη, διότι ἤρθη ἡ γέφυρα καὶ σηκαία ὑψωθείσα ἐδείκνυν ἡμῖν ὅτι ὁ βόυς τῶν ὑδάτων εὐνοϊκὸς ἦν. Διήλθωμεν διὰ τοῦ πορθμοῦ τούτου, τοῦ μάλιστα χωροῦντος τὸ ἀτμόπλοιο.

Τὸ φαινόμενον τῆς παλιρροίας ταύτης εἶναι πολλοὺ λόγου ἄξιον. Ὁ κύριος λόγος αὐτοῦ τε, ὡς καὶ τῶν μεγάλων παλιρροϊῶν τοῦ Ὀκεανοῦ, στηρίζεται ἐπὶ τῆς θεωρίας τοῦ Κεπλέρου καὶ Νεύτωνος, ἧτοι ἐπὶ τῆς ἐλξέως τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Σελήνης. Ἀεπτομερείας ἐνδιαφερούσας, καὶ ὑπὸ ἐπισημονικήν, καὶ ὑπὲρ πρακτικὴν διὰ τοὺς ναυτιλομένους ἐποψίον, ἐφιλοπόνητε λίαν ἐπιτυχῶς ὁ ὑποπλοίαρχος τοῦ ἡμετέρου ναυτικοῦ κ. Ἀνδρέας Μιαούλης ὅστις ἐκ τοῦ σύνεγγυς παρετήρησεν ἀπάσας τὰς φάσεις τῶν ὑδάτων, τὴν αὐξήσιν καὶ μείωσιν τῆς θαλάσσης, καὶ τὴν ἐπιρροὴν ἣν ἐξασκοῦσιν εἰς τοῦτο τὰ θερμὰ ὕδατα τῆς Αἰδηψοῦ καὶ τῶν Θερμοπυλῶν, καὶ τὰ τῶν ποταμῶν τῆς Λαρυμνῆς καὶ τοῦ Σπερχειοῦ.

Μετὰ παρέλευσιν δύο περιπέου ὥρων ἐπλέομεν τὸν Ὀπουόντιον κόλπον. Καὶ πάλιν ἡ αὐτὴ τῆς φύσεως καλλοπὴ ἐξηπλοῦτο ἐνώπιον ἡμῶν. Ἐκείθεν εἰσῆλθόμεν εἰς τὸν Παγασητικόν, ἔχοντες ἐνώπιον ἡμῶν τὸ χωρίον Τρίκερι τῆς ἐπαρχίας Βώλου, ἀφ' οὗ ἀρχεται ἡ νέα ὀρθοετικὴ γραμμὴ. Τὸ Τρίκερι κατέχει ὠραίαν θέσιν, ὡς κείμενον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς νοτίου ἀκρας τοῦ ὄρους Πηλίου, καὶ δεσπόζον ἀπάσης τῆς ἐνώπιον αὐτοῦ ἐκτεταμένης θαλάσσης. Δύο ὥρας μετὰ τὴν δύσιν τοῦ Ἡλίου ἠγγυροβόλησαμεν εἰς Βῶλον. Αἱ λέμβοι περιεκύκλωσαν τὸ ἀτμόπλοιο, πλὴν πρᾶγμα σπάνιον διὰ τοὺς Ἑλληνας λεμβούχους, ἀνέμενον τὴν παρὰ τοῦ Λιμεναρχεῖου ἀδειαν ὅπως ἀνέλθωσιν ἐπὶ τοῦ πλοίου. Καὶ ὄντως, μετ' οὐ πολὺ ἐρυθροῦς φανὸς ὑψώθη εἰς ἐνδειξιν τῆς δοθείσης ἀδείας, καὶ αὐθροεῖ ἐξετελέσθη ἡ ἐφοδος!

Τὴν πρωίαν τῆς ἐπιούσης (7 Σεπτεμβρίου) ἐξῆλθον μετὰ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ ἐν Λαρίσσει διδασκαλείου καὶ συναπιδιώτου μου κ. Δ. Γερολάζου, ὅπως ῥίψω ἐν βλέμματι ἐπὶ τῆς ἐμπορικωτέρας ταύτης τῆς Θεσσαλίας πόλεως. Ἡ πόλις κατέχει μῆκος ἐπέκεινα τῶν τριῶν σταδίων, ἕως δ' ἐλάχιστον. Κατὰ μῆκος παρεμοιάζει τὴν Ζάκυνθον, ἀλλὰ κατὰ παραβολὴν ἡ Ζάκυνθος εἶναι πόλις ἐν

ἣ βλέπει τις πολλὰ προσαρμόζοντα εἰς τὰς ἀρχαίας πόλεις, ἐν αἷς δὲν εἰσεχώρησαν εἰς ἐτι αἱ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους πρόοδοι τῆς εἰς τὸν καθωραϊσμὸν τῶν πόλεων τέχνης, ἐν ᾧ ἐν Βῶλῳ καὶ αἱ ὁδοὶ εἶναι εὐρύταται καὶ κανονικαί, καὶ αἱ οἰκοδομαί. ἐκτὸς ὀλιγίστων ἐξαιρέσεων, μεγαλοπρεπεῖς. Ὁ Βῶλος ἀποτελεῖ μοναδικὴν ἴσως ἐξαιρέσιν τῶν ἐν τῇ εὐρωπαϊκῇ Τουρκίᾳ πόλεων. Τῆς δ' ἐξαιρέσεως ταύτης ὁ λόγος ἀπόκειται κυρίως εἰς τούτο, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς τουρκικῆς δυναστείας, οἱ Τούρκοι ἔμενον περιωρισμένοι ἐντὸς τοῦ φρουρίου, μὴ παρασχόντες τοιαυτοτρόπως πράγματα εἰς τὸ φιλοπόροδον πνεῦμα τῶν μεγαλεμπόρων Ἑλλήνων.

Τὴν 8ην π.μ. τῆς αὐτῆς ἡμέρας διηυθύνθημεν πρὸς τὸν σταθμὸν τοῦ Σιδηροδρόμου, τῆς ἀπαρχῆς ταύτης τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐλευθερίας. Ὁ σταθμὸς οὗτος μεγαλοπρεπῆς τὴν ὄψιν, κατὰ πολὺ ὑπερέχει τοῦ ἐν Ἀθῆναις, πολλῶ δὲ μᾶλλον κατὰ τὴν τάξιν τῶν ἐν αὐτῷ ὑπαλλήλων. Ὁ ἐπιστάτης παραδίδει ἀσφαλῶς εἰς τὸν ἀρμόδιον ὑπάλληλον πᾶν ὅ,τι μετ' ἑαυτοῦ φέρει λαμβάνων παρ' αὐτοῦ ἀριθμὸν τινὰ ἐμφαινόντα τὴν τακτικὴν σειρὰν τῶν ἐπίπλων, καὶ, εἴτε αὐτὸς, εἴτε ἄλλος τις οἰοσθῆποτε παρουσιάζων τὸν δοθέντα ἀριθμὸν, λαμβάνει ἀσφαλῶς ὅ,τι παρέδωκεν. Ἐξῆθεν τοῦ σταθμοῦ τούτου ὑπάρχει μεγαλοπρεπὲς μνημεῖον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐτέθη τὸ ἀγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ ἐπὶ τῆς ἔμπροσθεν πλακῶς ἡ προτομὴ τοῦ Βασιλέως Γεωργίου, κάτωθεν δὲ ταύτης ἡ ἐξῆς ἐπιγραφή:

«ΑΠΡΙΑΙΟΥ 22 1884

ΕΓΚΑΙΝΙΣΙΣ ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, ΟΥ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΝ
ΑΝΕΔΕΞΑΤΟ ΘΕΟΔΩΡΟΣ Α. ΜΑΥΡΟΠΟΛΙΤΟΣ
ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΠΟ 22 ΙΟΥΝΙΟΥ ΑΜΗ. ΝΟΜΟΥ.»

Κατέναντι δ' ἀκριβῶς τοῦ σταθμοῦ τούτου κείνται ἐπὶ τῶν κατωφερειῶν τῶν Πηλίου τὰ χωρία Μακρυνίτσα καὶ Πορταριά, τὰ ζῶντα ταῦτα τεκμήρια τῶν γεγονότων τοῦ 1878, ὅτε, ὡς ἐπὶ βωμοῦ, ἐπ' αὐτῶν προσηνέθησαν πλεῖστοι ἄνδρες, οἱ προθύμως παρασχόντες τὴν ἰδίαν ζωὴν ὑπὲρ τῆς μετὰ τῆς Ἑλλάδος γλυκυτάτης ἐνώσεως. Ἐνῶ δ' οἱ πάντες μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας ἀπλήτως ἐθεώμεθα τῶν ἱερῶν ἐκείνων λόφων, αἰφνης ὁ κῶνος τοῦ σιδηροδρόμου ἀγγέλλει τὴν προσεγγίσασαν ἡδὴ τῆς ἀναχωρήσεως ὥραν.

ἦτο 8 καὶ 1[2, ἕκαστος κατέλαβε τὴν θέσιν του. τὸ σημεῖον ἐδόθη δι' ἑτέρας κωδωνοκρουσίας, ἀνεχωρήσαμεν.

Μετ' οὐ πολὺ εὐρέθημεν ἐν μέσῳ ἀπεράντου πεδιάδος, πραγματικῶς Ὀκεανῶς ξηρᾶς, ὁπόθεν οὐδὲν ἄλλο ἠδυνάμεθα νὰ διακρίνομεν ἢ ξηρὰν καὶ ἀκαλλιεργητὴν πεδιάδα. Ἀνὰ δύο περιπέου στάδια συνητῶμεν καὶ ἐν φυλακίῳ, ἀφ' οὗ ἐξερχόμενος ὁ φύλαξ (κατὰ τὸν κανονισμὸν φουσταναελλοφόρος) ἔπειθε πρὸς τὰ ἔμπροσξιν κεκαλυμμένον μελανῶν δέρματι εἰς ἐνδειξιν ὅτι οὐδὲν κώλυμα ὑπάρχει. Ἐνίστε ἀντὶ τοῦ ξύλου ἐκείνου ὑψύτου ἀλλαγῶ ἐρυθρὰ σημαία, καὶ τότε ἡ ἀμαξοστοιχία βαθυδὸν ἵστατο, παραλαμβάνουσα εἴτε ἐπιβάτας, εἴτε καὶ διαταγὰς. Μετὰ παρέλευσιν 40 περιπέου λεπτῶν ἀφικώμεθα εἰς τὸν πρῶτον σταθμὸν τῶν Φερῶν, καὶ τούτου μεγαλοπρεπῶς, λίαν δὲ ὑποδεεσέρου τοῦ ἐν Βῶλῳ. Κατήλθουμεν τῆς ἀμαξοστοιχίας, πλὴν, ὡς ἐκ τῆς ὀλιγοχρονοῦ ἐκεῖσε διαμονῆς ἡμῶν, δὲν ἠδυνήθημεν καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς νὰ ἐξετάσωμεν τὴν ἐν μέσῳ περιβάλλου ἐυρισκόμενην ἱερὰν ἐκείνην γῆν, τὴν παρασχούσαν τῇ Ἑλλάδι ἐν ἔτει 1753 τὸν προφήτην τῆς ἑλληνικῆς παλληγενεαίας, καὶ τὸν πρωτομάρτυρα τῆς γλυκυτάτης ἐλευθερίας, τὸν Πῆγαν, ὅστις καθ' ὃν χρόνον αἱ σφαῖραι τοῦ πασᾶ τοῦ Βελιγραδίου ἔρριπτον αὐτὸν χαμαί, οὐδόλωσ ἀποθάρρυνθῆς ἀνέκραξε: «Πεθαίνω ὅαν παλληκάρη» ἀρχετὰ ἐσπεῖρα, καὶ ἔρχεται ὥρα καθ' ἣν » ὁ λαὸς μου θὰ θείρη.» Τὸ 1798 ἀπέθανε, μετὰ τρεῖς δὲ δεκαετηρίδας ἐξεπληρώθησαν οἱ προφητικαὶ αὐτοῦ λόγοι. Καίτοι δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐξετάσωμεν τὰς Φεράς, οὐχ ἦτον ὁμως ἠτυχήσαμεν νὰ ἴδωμεν τὰ εἰσέπια τῆς οἰκίας τοῦ Πῆγᾶ, ἅτινα κείνται ἐπὶ τῶν ἐσχατῶν ὄρειων τοῦ ὄρους Μακροβουῖν ὀλίγον βορειοδυτικῶς τῶν Φερῶν. Τὸ ὄρος τοῦτο εἶναι πετρώδες καὶ ἄγονον εἰς μάτην δὲ ὁ θεατὴς ζητεῖ νὰ διακρίνη ἐπ' αὐτοῦ ἔστω καὶ ὀλίγην γλῶσση. Ἡ φύσις ὁμως ὡς ἐκ θαύματος συνετέλεσεν ὥστε δύο ὕψιτενῆ καὶ θαλερὰ δένδρα νὰ ἐπισκιάζωσι τὰ ἱερὰ ἐκεῖνα εἰσέπια, καὶ τοῦτο ὅπως ἀποκαθίστανται ὁρατὰ καὶ εἰς τοὺς μακρόθεν διαβαίνοντας, οἰνοὶ προπιθέμενα νὰ εἰπουν: «Διαβάτα! ἐδῶ ἐγεννήθη ὁ Πῆγᾶς!» Εὐχῆς δ' ἔργον ἦθελεν εἶσθαι, ὅπως, εἴτε ὑπὸ τῆς Σεβ. Κυβερνήσεως, εἴτε ὑπὸ τοῦ δήμου, ἀρ-

θῆ ἐπὶ τοῦ μέρους ἐκείνου μνημεῖον δεικνύον καὶ εἰς τοὺς μετὰ ταῦτα αἰῶνας τὸ μέρος ἐνθα ἐγεννήθη ἐκεῖνος οὐτινος ἡ ἀρεμᾶνιος μουσα, ἀνήψε δίκην σπινθῆρος εἰς τὰς καρδίας τῶν Ἑλλήνων τὸ ἱερὸν πῦρ τοῦ μεγάλου ἡμῶν ἀγῶνος.

Ἐν Φεραῖς παρετηρήσαμεν πολλοὺς πάσχοντας ὑπὸ πυρετῶν καὶ πρὸ πάντων τοὺς Ἴταλούς ἐργάτας τοῦ σιδηροδρόμου Βώλου Καρδίτσῃς, τοὺς μὴ εἰσέτι ἐθισθέντας, εἰς τὸ κλίμα τῶν μερῶν ἐκείνων. Ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν κατ'οἶκον ἡ ὄψις ἦτο ἀξία οἴκτου οὐδεμία δ' ἀμφιβολία, ὅτι εἰς τοῦτο μεγάλως συντελεῖ ἡ πρὸς ἀνατολὴς τῶν Φερῶν ἐκτεινόμενη Βοιθῆς λίμνη, ἡ κοινῶς λεγομένη Κάρλα.

Μετ' οὐ πολὺ ἐξεκινήσαμεν διὰ Λάρισσαν, ἀκολουθεύοντες πρὸς Βορρᾶνεῦθειαν γραμμὴν. Καὶ πάλιν ἡ αὐτὴ ἀπεράντος, ἀκαλλιεργητος, καὶ μονότονος θεσσαλικὴ πεδιάς ἐξηπλοῦτο ἀπαύστως ἐνώπιόν μας. Προσεγγίζοντες δὲ εἰς τι χωρίον, τότε μόνον ἐβλέπομεν καλλιεργημένους τινὰς τόπους οἴτινες, ἐν συνόλῳ λαμβανόμενοι, ἀποτελοῦσι μικρὰν βάνδα, ἐν μέσῳ Ὀκεανοῦ ῥιπτομένην. Διελθόντες δὲ διὰ δύο ἐτι μεγάλων σταθμῶν τοῦ Γκερλί καὶ Τσοῦλαρ, καὶ διὰ 35 περιπέου μικρῶν φυλακείων, εἶδομεν μακρόθεν τοὺς ὕψηλούς μιναιρέδες τῆς Λαρίσσης, καὶ μετ' ὀλίγον ἔστημεν παρὰ τὸν αὐτόθι σταθμὸν, ἐν γένει ὁμοῖον πρὸς τὸν ἐν Βῶλῳ.

Η ΛΑΡΙΣΣΑ

Ἐν ἡμῶν πρώτῃν φορᾶν εἰσερχόμενος εἰς Λάρισσαν, κατεχόμενος ὑπὸ τῆς ἰδέας ὅτι ἐπισκέπτεται τὴν πρωτεύουσαν μίαν τῶν εὐφορωτάτων ἐπαρχιῶν, ἐλπίζει ὅτι εἰσερχόμενος ἐντὸς τῆς πόλεως θὰ ἴδῃ ὁδοὺς, οἰκοδομὰς, ναοὺς, δημόσια καταστήματα, καὶ πᾶν ὅ,τι συντελεῖ εἰς τὸν ὠραϊσμὸν μίαν πρωτεύουσης. Πλὴν ἡ ἐλπίς αὐτῆ ἀφίπταται εὐθὺς ὡς ὁ ξένος εἰσέλθῃ εἰς τὴν πεντάπυλον τῆς Θεσσαλίας πρωτεύουσας. Ἄπειροι στενωποὶ ἀκανόνιστος χαραχθεῖσαι ἀποτελοῦσι λαβύρινθον, ἐξ οὗ δύσκολος πᾶν καθίσταται ἡ ἐξέοδος. Ἀντὶ οἰκίῶν βλέπει τις ἐπιμηχεσάτην σειρὰν πλινθίων τοίχων ἐνὸς μέτρου καὶ ἡμίσεως περιπέου τὸ ὕψος. Εἰς μάτην ζητεῖ τις νὰ ἴδῃ οἰκίαν. Αἱ οἰκίαι, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἰσθγοῖται εὐρίσκονται

περιπεραγμένοι δίκην μοναστήρων, συγκοινωνούσι δ' άπασιν δια θυρών εντός των αυλών ευρισκομένων, ώστε αι γυναίκες των πιστών οπαδών του Ισλαμ ήδύνατο να επισκέπτονται οιανδήποτε φιλην της αύτης συνοικίας, χωρίς να υποπέσωσιν εις τὰ βλέματα του ξένου, του γείτονος, του διαδάτου. Οί δε Χριστιανοί άφ' έτέρου (βαγιάδες) κατέφευγον εις τὸ αὐτὸ μέτρον, ὅπως ὡσι πεφυλαγμένοι ἀπὸ τὰς άγρίας προσβολὰς τῶν Τουρκοκαίδων, ἅτινα λίαν βαναύσως ἐπετίθεντο κατ' αὐτῶν. Ἰδίους ὡτιν ήκουσα γέροντα νὰ μοι λέγη μετὰ δακρύων: «έγεννήθη καὶ ἐγήρασα εις Λάρισσαν» μέχρι δὲ τῆς ὑπὸ τοῦ στρατοῦ καταλήψεως τῆς πόλεως μας, δὲν ἐτολμῶμεν οὔτε καν νὰ ἀπερνῶμεν ἀπὸ τουρκικὰς συνοικίας, τὰς ὁποίας ὡς χθὲς ἠγούουν!!»

Οί ἐν Λάρισσῃ Τούρκοι ἀπὸ ἡμέρας εις ἡμέραν ἀραιούνται. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι ἡ ἀπομάκρυνσις των ὑπὸ μερικὴν ἐποψιν βλάπτει, ἅτε σμικρυνομένων τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατοίκων, ἀφ' έτέρου δὲ ἡ φυγὴ τῶν μὴ ἀνεχομένων τὴν ἰσότητά Τουρκῶν ἀποθήσεται πρόξενος μεγάλης ὠφελείας, ὡς αἰρομένου παντὸς κωλύματος τῆς περαιτέρω προόδου καὶ ἀναπτύξεως. Ὁ Τούρκος ἐγεννήθη ἔχων ἐμφυτον τὴν ἰδέαν τῆς ὀπισθοχωρήσεως. Ὅπου καὶ ἂν εἰσέλθῃ, ἐκεῖ ἐνοσπεῖρει τὸν ἀπολιτισμὸν, ἐπιφέρει τὴν ὀπισθοχώρησιν, ἀνακαθίστησι τὴν δουλείαν. Δι' ὃ καὶ ὁ εἰσερχόμενος εις τουρκικὰς πόλεις οἰκτεῖρει τοὺς ἐν αὐταῖς οἰκοῦντας, τοὺς ἐπιθυμοῦντας μὲν τὴν πρόοδον καὶ ἀνάπτυξιν, μὴ τολμῶντας ὅμως οὔτε φωνὴν νὰ ὑψώσωσιν ὡς ἐκ τοῦ φόβου ὃν ἐνέσπειρε πανταχοῦ τῶν ὑποδουλωθέντων μερῶν ὁ άγριος κατακτητῆς.

Ἐν Λάρισσῃ εύρισκόμενός τις, νομίζει ὅτι εύρίσκειται εις τινα μεσαιωνικὴν πόλιν κατοικουμένην ὑπὸ πολλῶν δούλων οὓς ἐξουσιάζουσι μερικοὶ ἄρχοντες, μηδεμίαν πρόνοιαν λαμβάνοντες περὶ τῶν ὑποτεταγμένων αὐταῖς. Οὐδὲν εἶδον ἀξιοθαύμαστον ἐν Λάρισσῃ, ἢ τὰ παρὰ τὴν γέφυραν τοῦ Πηγαιοῦ μέρη, ἐνθα ὄρα τις πολλὰ δένδρα (σπείναν διὰ τὴν Λάρισσαν) καὶ καρφενεῖα πολλοῦ λόγου ἀξία. Ἰπὸ τὰ δένδρα ταῦτα, καὶ ἡ συνήθης διὰ τὸν περίπατον πλατεία ἐν ἣ τρις τῆς ἐβδομάδος παιανίζει ἡ μουσικὴ τοῦ στρατοῦ.

Ἀπὸ τῆς καταλήψεως καὶ ἐντεύθεν ἤρξατο βελτιώσις τις τῶν κακῶς κειμένων. Σύν

τῷ χρόνῳ ἡ Λάρισα ἀποθήσεται ἐν τῶν κέντρων τῆς Ἀνατολῆς ἀπάσης, κατὰ τὸν πληθυσμὸν καὶ τὸ ἐμπόριον· τὰ μάλα δὲ εις ταῦτα θέλει συντελέσει ὁ σιδηρόδρομος δι' οὗ ἡ συγκοινωνία ἐπολλαπλασιάσθη, καὶ χιλιάδες ἐπιβατῶν καθ' ἐβδομάδα μεταβαίνουν ἐν αὐτῇ χάριν ἐπιπέσεων. Εὐτύχημα διὰ τὴν Λάρισσαν ἦτο ἡ κατὰ τὸ πᾶρθελὸν ἔτος ἐπισυμβᾶσα πλήμμυρα. Διότι ὀλόκληρος ἡ καταστραφείσα περιοχὴ ἐπληρώθη ὑπὸ καλλιτεχνικωτάτων οἰκοδομημάτων, τοῦ ὅπερ καταδείκνυσιν ὅτι ὁ πρὸς τὴν καλαισθησίαν ἐμφυτος ὄργασμὸς τῶν Ἑλλήνων ἀεπνίγεται κατὰ τοὺς ἀπαισίους χρόνος του δεσποτισμοῦ καὶ τοῦ τρόμου.

Περὶ τὸ λυκαυγὲς τῆς ἐπομένης (8 Σ)βρίου) ἐξεκινήσαμεν ἐφ' ἀμάξης διὰ Τρίκκαλα. Διήλθομεν πολλὰ χωρία ἐπὶ τῆς ἀτέρμονος πεδιάδος κείμενα, τὰ πλεῖστα τῶν ὁποίων 15 ἢ 20 οἰκίας ἠριθμοῦν. Τὸ μᾶλλον λόγου ἀξίον ἦν τὸ χωρίον Ζάρκο ἔχον περὶ τὰς 400 οἰκογενείας, πρὸς Δυσμάς τῆς Λαρίσσης κείμενον, καὶ περὶ τὰ 35 στάδια ἀπέχον. Ἐντεύθεν, ἀφ' οὗ ἐπ' ὀλίγον ἀνεπαύθησαν οἱ ἀκάματοι ἵπποι, ἀνεχωρήσαμεν κατευθυνόμενοι πλεόν εις Τρίκκαλα. Ἐν ὅσῳ προσγγιζόμεν τοσοῦτω μᾶλλον ποικιλίαν ἀγρῶν καλλιεργημένων συνητηώμεν. Μετὰ δίωρον περίπου πορείαν, διεκρίνομεν τὸ Φρούριον τῶν Τρικκάλων, καὶ τοὺς ὑψηλοὺς τῶν Τζαμίων μιναρέδες. Ἀκαταπαύστως δὲ συνητηώμεν πολλὰς συνοδείας χωρικῶν, καὶ πρὸ πάντων ἐκγυναικῶν ἀποτελουμένων, καὶ περιβεβλημένων ἑορτάσιμον μὲν πλὴν ἀλλόκοτον ἐνδυμασίαν. Ἐκ περιεργείας ἠρώτησα τὸν ἀμαξήλαττην πόθεν ἤρχοντο, ἔμαθον δ' ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐτελεῖτο ἐν Τρικκάλοις ἐμπορικὴ πανήγυρις, ἐνθα συνέρρεε κόσμος πολλὸς ἐκ τε τῶν πέριξ χωρίων, ὡς καὶ ἐκ τῆς Ἠπείρου, Μακεδονίας κ.λ. Ἐμαθον ἐπίσης ὅτι οὔτοι ἀποτελοῦσι τὸ γένος τῶν λεγομένων **ΚΑΡΑΓΚΟΡΝΙΔΩΝ** ὡς δὲ βραδύτερον ἐπιπροφορήθη, ἢ λέξις αὕτη ἦ εἶναι Τουρκικὴ καὶ σημαίνει τοὺς φερόντας μέλαν ἐξ ἑρίου ἐπανωφόριον, διότι τοιοῦτον πράγματι φέρουσι κατὰ τὸν χειμῶνα, ἢ Ἑλληνικὴ (ἐκ τοῦ κινεῖν τὴν κάραν) σημαίνουσα τοὺς κινῶντας τὴν κεφαλάν. Καὶ τῷ ὄντι ὅταν ὀμιλῶσιν ἀκαταπαύστως κινῶσιν αὐτήν. Οἱ δίκην κτηνῶν ζῶντες ἄνθρωποι οὔτοι ἔχουσιν ἴδια

ἄθη καὶ ἔθιμα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ παράδοξα, καὶ ὄλους ξένα καὶ άγνωστα εις ἡμᾶς. Οὕτω λ.χ. ὁ πατήρ εύχεται ὅπως ἡ σύζυγός του τῷ φέρει εις φῶς ὅσῳ τῷ δυνατόν περισσότερα κοράσια [εύχῃ ἐκ διαμέτρου ἀντίθετος παρ' ἡμῖν!] καὶ τοῦτο διότι ὅταν φθάσωσιν εις τὴν ἡλικίαν τοῦ γάμου ἐκτιμῶνται παρὰ τῶν γαμβρῶν ἀπὸ 3 ἕως 20 λίρας, ἀναλόγως τῆς ὠραιότητος καὶ τῆς ευεξίας. Ἐννοητέον δ' ὅτι ἡ εὐτυχὴς αὕτη νόμφη, χρησιμεύει εις τὸν πλειοδότην γαμβρῶν πρώτων ὡς δούλη, καὶ εἶτα ὡς σύζυγος!!

Περὶ τὴν 4 μ.μ. ἀφικόμεθα εις Τρίκκαλα. Καὶ ἡ πόλις αὕτη τάσσεται εις τὴν γενικὴν κατηγορίαν τῶν Τουρκικῶν πόλεων. Ἐν ὑπάρχει ἐν αὐτῇ τὸ τερπνόν, ἡ ὠραία φύσις. Τὴν πόλιν διαχωρίζει ὁ Λιθαῖος ποταμὸς, οὗτινος αἱ θαλαρα ὄχθαι, καὶ αἱ παρακείμεναι ὕψιτενεῖς ἔλατοι, πλάτανοι κ.λ. ὡς καὶ ὁ γλυκὺς ψιθυρισμὸς τοῦ ἀενάως ῥέοντος ποταμοῦ, θέλγουσι τὸν ξένον ἐπισκέπτην. Αἱ πέριξ κατάφυτοι ἐξοχαί, οἱ πράσινοι λόφοι, ἐφ' ὧν καθορᾶ τις τοὺς ἀποτόμους καὶ ὑψηλοὺς βράχους, ἐφ' ὧν κείνται τὰ ἀρχαία τῶν Βυζαντινῶν μοναστήρια, τὰ Μετέωρα, ὡς καὶ ἡ μεγαλοπρεπὴς ἔκτασις τῆς ὑπὸ δασῶν καταφύτου Πίνδου, παριστώσι μαγικὸν θέαμα, τοῦ ὅπερ οὐδόλως συναντᾶ τις ἐν ἀπάσῃ τῇ Θεσσαλίᾳ.

Τὴν ἐπιούσαν εἶδον καὶ τὴν ἐμπορικὴν πανήγυριν ἐνθα εἶχε συβρέσει κόσμος πολλὸς, ἔν καὶ οἱ κάτοικοι παρεπονούντο ὅτι ὡς ἐκ τῶν ἐπιβληθέντων δημοτικῶν ἐπὶ τῶν προέόντων φόρων, πολλοὶ χωρικοὶ τε καὶ ἐμποροὶ ἐδίστασαν νὰ κατέλθωσιν. Ἐν τῇ πανηγύρει ταύτῃ ἐξέποιούντο διάφορα μὲν εἶδη, ἴδια ὅμως ὑφάσματα ἐξ ἑρίου, καὶ ζῶα, ἵπποι, βουβάλοι, βόες κ.λ. Ἐν αὐτῇ, ὡς ἐκ τῆς μεγάλης συβροῆς, ἔβλεπε τις τὰς διαφόρους ἐνδυμασίας τῶν γυναικῶν, τῶν τε ἐνοσπίων, ὡς καὶ τῶν ἐκ τῶν ξένων μερῶν. Οὕτω π.χ. ἐνθεν μὲν ἔβλεπον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν ἐκ Τρικκάλων πλουσίων, χρυσῶν λοφεῖων (ταπές) ἀντὶ πῆλου, καὶ χρυσοῦς ἐκ χρυσομετάξης καλύπτοντας τοὺς εἰς τὰ ὀπίσω ἐρριμμένους πλοκάμους, ἐνθεν δὲ τὴν ποικιλόχρουν ἐνδυμασίαν τῶν Ἑβραίων, τῶν φερουσῶν ἐπὶ κεφαλῆς τεχνητὰ λευκὰ ἀνήθη, ἐξ ὧν ἡμεῖς θέτομεν εις τοὺς ἀγᾶμους νεκρούς, ἐνθεν δὲ τὴν σοβαρὰν ἐξ ἐρυθροῦ, εἶτε ἐκ μέλανος ὑφάσματος

τύβεννον τῶν Τουρκιστῶν, καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς. Ἐξ ὄλων δὲ τούτων τὴν πρώτην θέσιν κατὰ τε τὴν εὐπρέπειαν καὶ ἐπίχαρι τῆς ἐνδυμασίας, ὡς καὶ κατὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ ἀναστήματος, κατεῖχον αἱ ἐκ Μετσόβου γυναῖκες.

Ταῦτα ἐν συντόμῳ συνέλεξα ἐξ ὅσων μέχρι τουδε ἠδυνήθη νὰ ἴδω. Μετ' ὀλίγας δ' ἡμέρας θέλω ἐπισκεφθῆ καὶ τὰ ἐπὶ Βράχων κείμενα ἀξιοπαρατήρητα Μετέωρα, περὶ ὧν θέλω προθύμως παρασχεῖ Ἰμῖν καὶ τὰς ἐκ τούτων ἐντυπώσεις μου.

Ἐγραφον ἐν Τρικκάλοις τῇ 20 Σεπτεμβρίου 1884.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΛΑΧΕΙΟΥ

(συνέχεια καὶ τέλος)

» Ὁ Ἐνριότος, τὴν ἑσπέραν τῆς ἰδίας ἡμέρας καθ' ἣν ἐξετέλεσε τὴν ἐπιθυμίαν του, κατεκλήθη ὄλος σύννου ἀναλογιζόμενος πολλὰς χιμαίρας. Ὁ πρώτος του ὕπνος ἐπαράχθη ὑπὸ μυριῶν παραδόξων ἰδεῶν. Ἐφαντάζετο ὅτι ὁ γείτων του τῷ ἐφαίνετο ὡς σκελετὸς καὶ τῷ ἔκαμε ἐπίσημον διαρεᾶν τοῦ οἰκοπέδου του. Καὶ μυρία ἄλλα* πράγματα, αἰφνιδίως δὲ ἀφυπνίζετο κἀκίδως, λέξεις ἀκατανόητοι τοῦ προγράμματος ἐπανήρχοντο εις τὸν νοῦν του.

» Τέλος, ὁ πτωχὸς καλαθοποιὸς ἀπεκοιμήθη, καὶ, ἐπειδὴ εις πᾶν κλασικὸν ὄραμα, εἶνε ἀναπόφευκτον νὰ ὑπάρξῃ ὄνειρον, διὰ τοῦτο φαίνεται ὁ πτωχὸς καλαθοποιὸς ἐνυπνιάσθη. Ὁνειρεύθη ὅτι ἐν ἐκ τῶν κοσμημάτων τῆς ἐστίας, μικρὸς τις ἀπεχνο Ναπολέων ἐκ γύψου τὸν ὄπισον ἠγόρασαν ἀπὸ τινα διακρίνοντα Ἴταλόν, ἐλάμβανε διαστάσεις κολοσσισίας. Τὸ ἀντικείμενον καθίστατο ἄγαλμα καὶ τὸ ἄγαλμα ἐνεψυόυτο. Δι' ἐνὸς διασκελισμοῦ ὁ γύψινος Ναπολέων ἐπλησίασε τὴν κλίνην. Ὁ Ἐνριότος, πλήρης ταραχῆς, ἀνεγνώρισε τὸν αυτοκράτορα του. Ἦτο αὐτὸς, ζωντανὸς, φορῶν κεκλιμένον πρὸ τοῦ μετώπου του τὸ περίφημον ἐκεῖνο πιλίδιον, τὸ πολυθρόλλητον στακτηρὸν ἐπανωφόριον κυματίζον εις τὸν ἀέρα καὶ ἀρίων νὰ φαίνεται τὸ ἐκοιμωμένον ἐνδύμα κεκλειμένον καὶ κεκοιμμένον πρὸς τὰ ἐπάνω διὰ νὰ δεῖξῃ τὸ λευκὸν ἐσωκάρδιον. Ὁ Ἐνριότος εἰς τὸ ὄνειρόν του ἐτόλμησε νὰ παρατηρήσῃ λεπτο-

μερός εκείνην τὴν ἐνδυμασίαν, ἐτόλμησε καὶ ν' ἀγμετωπίσῃ ἐκεῖνο τὸ πρόσωπον τὸ ὁποῖον δὲν εἶχεν ἰδεῖ, ὡς νέος Μωϋσῆς, ἐνώπιον τῆς καιομένης θάτου, ἢ περικυκλούμενον ὑπὸ αἴγλης, δόξης, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κεραινοῦ τῶν τηλεβίων καὶ τοῦ αἰμοσταγοῦς κοριοτοῦ τῶν νεφῶν ὃν ἀνεγείρει ὁ ἄνεμος τῆς μέχλης.

Ἡ Αἴφνης ὁ Αὐτοκράτωρ ἔκαμε στρατιωτικὴν ἡμιπεριστροφὴν, ὃ δ' Ἐνριότος ἠδυνήθη νὰ ἴδῃ κακρότατα, ἐπὶ τοῦ κρασιέδου τοῦ ἐπενδύτου, ἀμύμων ἀποτελούμενον ἐκ πολλῶν ψηφίων. Δὲν ἔδωκε προσοχὴν εἰς τοῦτο καθόλου, ἐξελπίσθη ὅμως διότι τὰ ἐνδύματα τοῦ Ναπολέοντος ἔφερον ἀριθμὸν τοῦ μητρώου.

Ἡ Κατόπι, διαδοχικῶς, ὁ Αὐτοκράτωρ ἐγένετο πάλιν ἀγαλλμα, ἀνέλαβε τὴν προτέραν του μορφήν καὶ κατέλαβε πάλιν τὴν θέσιν του ἐπὶ τῆς ἐστίας. Ἀλλὰ πρὸ τοῦ νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἀκίνησιαν τοῦ γυψίνου ἀγαλματίου, ὁ Ναπολέων ἔσυρε τὴν δεξιὰν χεῖρα, ἢ ὅποια ἐκρύπτετο εἰς τὸ στήθος του, μὲ χάριεσαν χειρονομίαν, καὶ τὴν ἐξέτεινε προτείνων τὴν παλάμην, πρὸς τὸν ἐκπληκτον Ἐνριότον. Ὁ καλαθοποιὸς μας ἔρριψε τοὺς ὀφθαλμούς του ἐπ' ἐκείνης τῆς χειρὸς, ἀνέγνω δὲ, χωρὶς ν' ἀπατηθῇ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν ὃν εἶχεν ἴδῃ διακρίσει ἐπὶ μιᾶς πτέρουρας τοῦ ἐπενδύτου 51041.

Ἡ Ἦτο ἀδύνατον ν' ἀπατηθῇ. Ὁ ἀριθμὸς ἐκεῖνος εἶχε κάποιαν σημασίαν. Ἐξυπνήσας ὁ Ἐνριότος ἐπανεῖρε τὸν ἀριθμὸν ἐκεῖνον τοῦ ὄνειρου γεγραμμένον διὰ πυρίων ψηφίων ἐν τῇ μνήμῃ του. Εἰς ἐκείνην τὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὅποιαν τὸ πάθος του εἶχε φέρει τὸ πνεῦμα του, ἦτο ἴδῃ καλῶς προπαρασκευασμένος νὰ ὑποδεχθῇ τὴν ἰδίαν τὴν ὅποιαν τῷ ὑπῆρξε τὸ ἐνυπνίον του. Ἄλλως τε τὰ πράγματα ἦσαν τόσο φανερά δι' αὐτὸν ὥστε οὔτε ἐσκέπτετο κἀν νὰ τὰ συζητήσῃ. Τὰ πράγματα συνέλγοντο τόσο φυσικῶς, ὥστε δὲν ἐβλεπε πλέον κἀνὸν παράδοξον. Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον τὸν ἐξέπληξε κατ' ἀρχάς, τώρα ὅτε ἐσκέπτετο περισσότερον τῷ ἐραίνετο τόσο ἀπλοῦν ὥστε τῷ ὄντι δὲν ἀμείβαλλε πλέον περὶ τῆς καλῆς του τύχης.

Ἡ Εἶχον ἐπιθυμίαν ν' ἀποκτήσῃ ἓνα ἀγρὸν, ἐλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ Ἐνριότος, συνοψίζων τὸ ζήτημα, ἐπεθύμουν ἀγρὸν, δὲν εἶχον ὅμως τὸ ἀναγκαῖον ποσὸν διὰ νὰ τὸν ἀγοράσω. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας, λαμβάνω, ὡς ἐκ θαύματος, μίαν γερμανικὴν ἀγγελίαν εἰς τὴν ὅποιαν βλέπω γραμμένον ὅτι, μὲ ὀλίγα, εἰμπορῶ νὰ κερδίσω πολλά. Ἐγὼ καλῶς, τὸ ζήτημα εἶναι, νὰ εἰσβάλω ποσὸν γραμμάτων ὅθι κερδίσι. Ἀκριβῶς δὲ, κατ' εὐνοϊκὴν στιγμὴν, ὤνειρεύ-

θη ἓνα ἀριθμὸν. Ὅταν λέγω ὤνειρεύθη εἶναι τρόπος τοῦ ὀμιλεῖν, διότι οὐδὲν ὑπάρχει θεσιώτερον, ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ μοί εἰδείε τὴν χεῖρά του ἢ ὅποια ἔφερον εὐκρινέστατα τὰ ψηφία ἐνὸς ἀριθμοῦ. Βεβαίως, ὁ ἀριθμὸς 51041 εἶνε ὁ καλῶς. Καὶ πῶς εἰμπορεῖ νὰ μὴ εἶναι, ὅταν ὁ Αὐτοκράτωρ, αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Αὐτοκράτωρ μετεκινήθη ἐκ τῆς ἐστίας διὰ νὰ μοῦ γνωστοποιήσῃ τὴν ἀληθῆ ἀλήθειαν. Ὁ! ἐὰν ὁ Αὐτοκράτωρ δὲν εἶχε ἀναμιχθῇ εἰς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν, δὲν λέγω, θὰ ὑπῆρχον λόγοι ὑπὲρ καὶ κατὰ, ἀλλὰ θεσιῶς, ὁ Αὐτοκράτωρ! οὐδέποτε ἀπατᾷ αὐτὸς, εἶνε ἱερὸς!

Ἡ Παρ' ὀλίγον ὁ Ἐνριότος ὠρκίζετο ὅτι δὲν ὤνειρεύθη ὡς ἐκ τῆς ἐπιθυμίας του ἀλλ' ὅτι ὡς ἐκ τοῦ ὄνειρου ἐπιθυμῆι τώρα.

Ἡ Ὅπως καὶ ἂν ἔχη ὁ Ἐνριότος, ἠθέλησε νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς περιστάσεως, ἔγραψεν ὄψῃ ἡδύνατο καλλιγραφικώτερον πρὸς τὴν κεντρικὴν διεύθυνσιν τῶν βασιλικῶν λαχείων τῆς Silberghäusen καὶ ἐξήτησε ὡς χάριν νὰ τῷ φυλάξῃσι τὸν ἀριθμὸν 51041.

Ἡ Ἀρ' οὐ δ' ἐπράξε ταῦτα, ὁ ἦρος μας περιέμενε ἀναγνώσας νὰ μᾶθῃ ἂν ἔδῃ τὸ γραμματίον ἔπερ εἶχε ζητήσει ἐπωλήθη! Τούτου δὲν συνέβη, ὑπῆρχεν εὐτυχῶς ἀκόμη, καὶ ἡ διεύθυνσις, πάντοτε ἐπιθυμοῦσα νὰ εὐχαριστῇ τοὺς ἀνοήτους οἱ ὅποιοι ἀπευθύνοντα πρὸς αὐτήν, ἀπήντησεν εἰς τὸν Ἐνριότον, ὅτι καὶ ἔχη τὸ παρ' αὐτοῦ ὑποδειχθὲν γραμματίον. Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος γραμματίου δὲν εἶχε μὲν εἰσέτι διανεμηθῇ, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐζητεῖτο παρὰ πολλῶν ἢ διεύθυνσις ἐνόμιζε καθήκον τῆς νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Ἐνριότον ὅτι ὄφειλε νὰ πληρώσῃ κἀτι τι περισσότερον. Ὁ Ἐνριότος ἐπλήρωσε διότι ἐπέμενε θέλων τὸν ἀριθμὸν 51041.

Ἡ Ἡ σύζυγος του ἤνοιξε τὴν ἐπιστολὴν διὰ τῆς ὁποίας ἀνεκοινοῦτο εἰς αὐτὸν ἢ παραλαβῆ τῶν χρημάτων. Καίτοι δὲν ἐγνώριζε τὰ τρέχοντα, ἐν τούτοις εὐκόλως ἐνόησε ὅτι ὁ ἀγαθὸς γέρον εἶχε ποσὸν τι ἐκ τῆς κοινῆς οικονομίας ρίψει εἰς τὸν ἄερα.

Ἡ Ἡ γραῖα εἶπε καθ' ἑαυτὴν ὅτι ἦτο χρεὸς τῆς νὰ κἀμῃ παρατηρήσεις, καὶ σοὶ ὑπόσχομαι ὅτι δὲν ἐλλείψαν αἱ παρατηρήσεις, ἢ ὅταν ἤσθάνθη ὅτι δὲν τῇ ἔμενε δύναμις δι' αὐτάς. Ὁ Ἐνριότος τῆς ἐδέχθη αὐτάς ὡς γέρον πολεμιστῆς συνειθισμένος εἰς τὸ πῦρ. Ἀπαθῆς εἶσε τὰς ἐπανεληφμένους προσβολάς, ἀφῆκε νὰ παρῆλθῃ ἡ ὀμὴ τοῦ θυμαῦ προσποιομένου ὕψος ἀνθρώπου πειθόμενον, τὸ ὅποιον ἠπάτησεν ἐπὶ τέλους τὴν σύζυγόν του. Ἀπὸ τὰς ὑβρεῖς ἦλθε εἰς τὰς κραυγὰς, ἀπὸ τὰς κραυγὰς εἰς τὰς κατηγόριαις, κατόπι εἰς τὰς ἐπιφυλακτικὰς λοιδορίας. Τέλος, τῷ ὀμίλει ψυχρῶς, μὴ

μεταχειριζομένη ἢ ἐκ δικλειμμάτων θαναύσους τινὰς λέξεις, ὡς οὐρανὸς ὅστις ἠουάζει μετὰ καταιγίδας, ἐν ὃ σπανίως ἀντιγράφει μακρόθεν ἀπειλητικὰ καὶ καὶ ἀσθενεῖς ἔρωτα.

Ἡ Μόλις ἐφώναζεν ἐπὶ μακρῶν ἀπνευστί καὶ ἐντελῶς ἐκόπασεν ἢ ἐξῆψίς τῆς, ὁ Ἐνριότος τῇ ἐδιηγῆθη τὸ ἐνυπνίον του καὶ τοῦτο μετ' ἀσφαλοῦς ὕψους θεσιώτετος, ὥστε ἡ εὐπιστος διάνοια τῆς γραίας οἰκοκράς, ἀμέσως ἐστράφη ὡς ἀνεμόμυλος καὶ ἔρχισε νὰ παραδίδωται εἰς τὰς ἀταπάτας τοῦ σύζυγου τῆς.

Ἡ Τρεῖς ἢ τέσσαρας ἐβδομάδας βραδύτερον ὁ Ἐνριότος ἐλαθεν ὀγκώδη φακέλλον ἐκ Γερμανίας. Ἡ διεύθυνσις τῶν βασιλικῶν λαχείων τῆς Silberghäusen ἐλάμβανε τὸ λυπηρὸν καθήκον νὰ τῷ ἀνακοινώσῃ ὅτι τὸ γραμματίον του δὲν ἐκέρδισε εἰς τὴν πρώτην ἐκκίβευσιν, τὸν προσεκάλεε δὲ διὰ συγκλητικῶν καὶ ἐπιμόνου τρόπου συγγρῶνας, ἢ ἀποστείλῃ νέον ποσὸν χρημάτων, διπλάσιον τοῦ πρώτου, νὰ δοκιμῆσῃ εἰς τὴν δευτέραν ἐκκίβευσιν, μάλιστα δὲ τῷ πρότεινε καὶ ν' ἀλλάξῃ γραμματίον.

Ἡ Ὁ Ἐνριότος δὲν ἐδέχθη ταύτην τὴν πρότασιν, ἀλλ' ὑπέκρινε εἰς τὴν γενομένην πρόσκλησιν καὶ ἀπέστειλε εἰς Silberghäusen νέαν ἐπιταγήν. Τούτου γενομένου, περιέμενε πλήρης πεποιθήσεως.

Ἡ Δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ σοὶ εἰπῶ, ἀγαπητέ μοι Σβάρτε, ὅτι αἱ διαδοχικὰ ἐκκίβευσεις οὐδὲν ἀπέφερον εἰς τὸν Ἐνριότον. Ἐπαταπλασιάσθη οὕτω τὸ μικρὸν κεφάλαιον τὸ ὁποῖον εἶχε κατ' ἀρχάς, θυσίασιν. Εἶχε σχεδὸν ἀποφράσει νὰ μὴ προβῇ περικτήτωρ, ὅταν εἰλαβε νέαν ἐγκύκλιον περιλαμβανούσαν τὰ ἐπόμενα.

Ἡ Ἐπειδὴ ἡ τύχη Σα; διακυλίσσεται τὸ μέγιστον τῶν δώρων τῆς, διὰ τοῦτο φαίνεται δὲν ἐμεθίσασε πρὸς Ἰμῆς μέχρι τοῦ νῦν. Ἡ ὀγκώδη ἐκκίβευσις; θὰ λάβῃ χάριν κατὰ τὸν ἐπόμενον μῆνα. Πολλὰ ἐκατομμύρια φράγκων ἀπερῶθησαν εἰς τὰ λαχεία τῆς ἐκκίβευσεως ταύτης, καὶ ἐπειδὴ τὰ εἰρηθέντα γραμματία εἰς τὰς προηγουμένας ἐκκίβευσεις δὲν δύνανται πλέον νὰ χρησιμεύσωσι εἰς ταύτην, ἐπεταῖ ὅτι ἡ τύχη δεκαπλασιάζεται διὰ τοὺς ὑπολειπομένους. Ἀκριβῶς ἐκτίμησις, γενομένη ὑπὸ τοῦ Δόκτορος Δὸν Γαγδιου ἐνὸς τῶν ἰκανωτέρων οἰκονομολόγων τῆς Γερμανίας, ἐπιτρέπει νὰ ἐξασφαλίσωμεν πλέον τῶν 2)5 τῶν γραμματίων τοῦ λαχείου, τὸ πληρωτέον ποσὸν τῇ διεύθυνσει τῶν βασιλικῶν λαχείων διὰ νὰ δυνήθῃ τις νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ὀγκώδη ταύτην καὶ ὑστάτην ἐκκίβευσιν, ὠρίσθη εἰς τὸ εὐτελεῖς ποσὸν τῶν 75 φράγκων περίπου 93 φράγκων καὶ 75 λεπτῶν. Δὲν θὰ εὕρῃ τις ὑπερβολικὸν τὸ ζήτηθὲν ποσὸν, ἐὰν σκεθῆ τὰ κέρδη ἄ-

τινα δύνανται ν' ἀπολάβῃ. Ἡ διεύθυνσις ἐποίησατο τὰς μεγαλύτερας θυσίας χάριν τῆς ὀγκώδους ταύτης καὶ ὑστάτης; ἐκκίβευσεως; ἵνα ἐπιτρέψῃ καὶ εἰς τὰ μικρότερα θαλάμια νὰ συμμεθεύσωσι ταύτης.

Ἡ Ἀνοίξατε τὴν θύραν Σας εἰς τὴν Τύχην.

Ἡ Ἐὰν Σας εἶλεγον ὅτι ἡ τύχη εἶναι εἰς τὴν ὀδὸν σας καὶ προτίθεται νὰ διέλθῃ πλησίον τῆς θύρας Σας, δὲν θὰ ἦσθε ἀρεκτὰ ἀνόητος, ἐὰν ἐκλείετε τὴν οἰκίαν Σας. Ὅθ' ἐπισπεύθητε τὸναντίον ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ Σας καὶ θὰ διευκολύνετε τὴν ὀδὸν εἰς τὴν ἰδιότροπον καὶ σπανίαν ταύτην θεάν. Λοιπὸν! ἡ τύχη ταχέως; θὰ Σας; ἐπισπεύθη. Ἴδου αὐτὴ προσέρχεται πρὸς Ἰμῆς. Ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ, θὰ Σας; διακρίνῃ σχεδὸν πάντας. Ἀρκεῖ διὰ τοῦτο ν' ἀποστείλῃτε πρὸς τὸν κ. Geraut τὸν διευθυντὴν τῶν βασιλικῶν λαχείων τῆς Gilberghäusen τὸ ποσὸν τῶν 75 φράγκων ἦτοι 93 φράγκων καὶ 75 λεπτῶν.

Ἡ Ἡ διεύθυνσις τῶν βασιλικῶν λαχείων, ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς ἀνερχομένης ἀπὸ τοῦ 1845, ἐπλήρωσε εἰς διαφόρους κερδιστὰς πλέον τῶν 83 ἐκατομμυρίων καὶ ἡμίσεως φράγκων ἦτοι ὀκτώ ἐκατομμύρια ἑκατὸν εἰκοσι πέντε χιλιάδας φράγκων.

Ἡ Ὁ Ἐνριότος καὶ ἡ σύζυγός του ἠπατήθησαν, ὡς ἦτο ἐπιμέμον, ἐκ τῆς ἀγορευτικῆς ταύτης ἀγγελίας. Ἀπαξ ἀναμιχθέντες εἰς τὴν ὑπόθεσιν, δὲν ἐβλεπον τὸ μέσον ν' ἀπαλλαγῶσι αὐτῆς χωρὶς νὰ φθῶσιν μέχρι τοῦ τέλους. Ἄλλως τε ὁ Ἐνριότος, εἰς ἑπτὰ ἀλλεπαλλήλους ἀποστολάς, ἐδαπάνησε πλέον τῶν δικοσίων φράγκων, τῷ ἐστοχίσει δὲ νὰ τὰ χάσῃ. Ἐπεθύμει νὰ τρέξῃ κατόπι τῶν χρημάτων του, τοῦ) ὅπερ ὡς γνωστὸν, δὲν εἶναι τὸ καλλίτερον μέσον τῆς ἐπανακτήσεως αὐτῶν, τέλος δὲ, ἐνεθυρεῖτο πάντοτε τὸ ὄνειρόν του, καὶ ἦθελε νὰ ἴδῃ, ἐὰν, κατὰ τὴν τελευταίαν στιγμὴν, ἡ τύχη, ἢ μέχρι τότε χλευάσασα αὐτὸν, δὲν ἦθελε μεταβληθεῖ ἀιρηθῶς, σχεδὸν βιασθεῖσα ὑπὸ τῶν περιστάσεων, καὶ δὲν ἐπανώρθου ἐν μῆσιν στιγμῇ ὅλα τὰ δυστυχήματα τὰ ὅποια ἐφαίνετο ἀρροσκομένη νὰ προξενῇ εἰς τὸν Ἐνριότον.

Ἡ Δυστυχῶς μὲ τὰς ἀμφιβολίας, τοὺς ὑπολογισμοὺς καὶ τὰ ὄνειρα, ὁ Ἐνριότος ἔχασεν τὴν εἴην τῆς ἐργασίας. Τὰ ὑψηλὰ παρῆτα φυτὰ κατελάμβανον τὸν κῆπον, ὃ δ' ἦρος; μὲς δὲν εἶχε πλέον τὴν δύναμιν νὰ τ' ἀποσπάσῃ, ὡς ἐπίσης τὸ ὄκρος; νὰ ἐκραιώσῃ τὰς γελοίας ἐλπίδας αἰτίνας τόσοσ βαθέως εἶχον ἐν τῇ καρδίᾳ φυτεθῇ. Ἀκούων πολὺ νὰ ὀμιλῶσι περὶ ἐκατομμυρίων καὶ φανταζόμενος πολὺ ὅτι ἠδύνετο νὰ τὰ ἔχη, ἐτελειώσε νὰ θε-

ωρή αυτό το επάγγελμάτου ως πράγμα ασήμαντον. Ἡ ἀξία τῶν ὀλίγων χρημάτων τὰ ὅσακα θὰ ἐκέρδιζε, ἤλαττοστο ἐπαισητῶς ὅταν τὴν παρέβαλλε πρὸς τὰ πλοῦτα, τῶν ὁποίων τὴν ἀπόλαυσιν ἐνόμιζε βεβαίαν. Θὰ ἠναγκάζετο νὰ προστρέξῃ εἰς τὸ ἐνεγεροδανειστῆριον, οἱ ταλαιπώροι ἄνθρωποι θὰ ἠναγκάζοντο νὰ γνωρίσωσι τὸ μέρος τοῦτο τὸ ὅποιον μὲν τότε ἀπέφυγον νὰ πλησιάσωσι, πρᾶγμα τὸ ὅποιον θὰ τοῖς ἐφαινετο σκληρότερον τώρα εἰς τὸ γῆρας των.

» Τὸ τέλος ὧν τούτων ὑπῆρξε ὅ,τι δύνασαι νὰ μαντεύσῃς. ἀγαπητέ μοι Σβάρτε· Ὁ Ἐνρίκος θανατώσας ἐπληρώθη μαθὼν ὅτι ἡ τελευταία ἐκκύβευσις εἶχε λάθει χωρὶς χωρὶς νὰ τῷ ἀποφέρῃ οὐδὲ ὄβολόν. Τὰ καταστραφέντα σχέδιά του, πολὺ περισσότερο ἢ αἱ οικονομίαι, τὰς ὅποιαις ἔχασε τὸν κατέστησαν ἐντελῶς τρελλόν, μαυιδῶν. Ἠναγκάστησαν νὰ τὸν περιορίσωσι. Τὸ πᾶν ἐγάρθῃ δι' αὐτὸν, καὶ, ἐνὶ τῷ περιορισμένῳ νοῦ του, τίποτε δὲν ἔμεινε ὄρθιον ἐν μέσῳ τῶν ἐρεπιῶν τῆς φιλοδοξίας του. Οὐδ' αὐτὸς ὁ Αὐτοκράτωρ δὲν ἐπέζησε εἰς ταύτην τὴν καταστροφὴν, καὶ τὰ τεμάχια τοῦ γυψίνου ἀγαλματίου συνεκρούοντο θλιβερώς ἐντὸς τοῦ κενοῦ κρανίου τοῦ Ἐνρίκου ὡς εὐτελῆ τοῦ παρελθόντος λειψάνου.

Ὁ Διέγος ἔστη καὶ παρετήρησε τὸν φίλον του ἵνα κρίνῃ περὶ τοῦ ἀποτελέσματος ὑπερπαρήγαγεν ἐπ' ἐκείνου ἡ διήγησις του.

— «Καὶ τότε, ὁ περίφημος ἀριθμὸς, ὁ 51041;» εἶπε ὁ Σβάρτε.

— «Ἐπισημόνουν, ὑπέλαβε ὁ Διέγος. Ὁ περίφημος ἀριθμὸς δὲν ἦτο ὁ κερδίσις. Ἀλλὰ, διὰ παραδόξου ἰδιοτροπίας, ἐκέρδησε ὁ 51042. Εἰς τῶν γειτόνων τοῦ Ἐνρίκου, Σχόσσερος, βράπτης, ἔλαβε αὐτὸν ὡς εἰς λογισμὸν ἐπὶ τῆς ἀξίας ἐνὸς πανταλινοῦ τὸ ὅποιον εἰς ὑφέλιετῆς ἐδυστρόπει νὰ πληρώσῃ. Ὁ Σχόσσερος οὐδεμίαν ἔδωκεν εἰς τοῦτο προσοχὴν καὶ ἐν τούτοις ὑπέστη πολὺ εὐάρεστον ἐκπληξίν. Ὁ 51042 ἐκέρδησε εἰς τὴν τελευταίαν ἐκκύβευσιν τὸ ποσὸν πεντήκοντα χιλιάδων φράγκων.»

— «Τὸ δὲ ἦθικόν τῆς ἱστορίας ταύτης;» ἠρώτησε ὁ Σβάρτε.

— «Πῶς τὸ ἦθικόν;»

— «Βεβαίως. Μοὶ κάμνεις μίαν διήγησιν ἱκανὴν νὰ μὲ ἀποκομίσῃ ὄρθιον, διὰ νὰ μὲ ἀποδείξῃς ὅτι ποτὲ δὲν πρέπει ν' ἀγοράζῃ κανεὶς γραμμᾶτια, λαχείου, καὶ ἐπὶ τέλους μοὶ διηγεῖσαι διὰ ἓνα βράπτῃν ὁ ὅποιος ἐκέρδησε. Τίς σοῦ εἶπε ὅτι δὲν εἴμπορὲν νὰ ἔχω τὴν τύχην τοῦ βράπτου;»

— «Ἐχασα τὸν καιρὸν μου μὲ σεῖν εἶπεν ὁ μουσουργὸς Διέγος ὀλίγον τεθορυβημένος. «Πήγαίνε, εἰ-

σαι ἀδιόρθωτος. Σ' ἀφίνω εἰς τὰς ἀνοησίας σου. Ἐμπρός, ἀγόρασε, σὸν θέλεις, γραμμᾶτια. Νίπτω τὰς χεῖρας καὶ δὲν θὰ ε' ἔνθαρρῶν εἰς τὴν τρέλλαν σου. Ἐμπρός, γράψον εἰς Ἀμβούργον...»

— «Αὐτὸ θὰ πράξω, ὑπέλαθε ὁ Σβάρτε. Ἀλλ' ἐὰν ὠνευρωθῶ ἓνα ἀριθμὸν, δὲν θὰ ζητήσω αὐτὸν, ἀλλὰ τὸν κατόπιν. Εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἱστορίαν σου, Διέγε· θὰ ὠφεληθῶ ἀπ' αὐτῆν.»

(Κατὰ τὸ Γαλλικόν.)

ΑΒΡ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΗΣ

ΕΝ ΜΑΘΗΜΑ

πρωτότυπον διήγημα

ὑπὸ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΒΑΛΑΒΑΝΗ

Α΄.

Ὁ σεβαστὸς κύριος Ἰωάννης Λουράκος ἦτο εἰς ἐκ τῶν πολλῶν ἐκείνων κατοίκων τῶν Ἀθηνῶν οἵτινες ἐγκατεστημένοι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εἰς τὴν πόλιν τῆς Παλλάδος ἐπλούτισαν διὰ διαφόρων μέσων. Ὁ πατήρ του κτίστης τὸ ἐπάγγελμα, δὲν τῷ ἀφῆκε περιουσίαν, ἀλλ' ὡς φρόνιμος ἄνθρωπος ἐφρόντισε νὰ μάθῃ ὀλίγα κορυβόγραμματα, ὡς ἔλεγεν, εἰς τὸν υἱὸν του. Καὶ τῷ ὄντι ὁ νεαρὸς Ἰωάννης ἐροίτησεν εἰς τὸ σχολεῖον μέχρις ὅτου ἐδυνάθη νὰ διέλθῃ τὸ ψαλτήριον. Διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐλείπην, ἦτοι κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς συστάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, ὁ γνωρίζων ἢ ἀναγινώσκων τὸ ψαλτήριον ἐθεωρεῖτο ὡς μύστις πλεον τῶν γραμμάτων. Ἀλλὰ μὴ ἔχων κλίσην, ἢ μάλλον μὴ δυνάμενος νὰ ἐξακολουθήσῃ περαιτέρω τὰς σπουδὰς του καὶ νομιῶν ἴσως ὅτι περιττὰ πλέον ἦσαν καὶ τὰ περισσότερα διότι δὲν ἤθελε νὰ γίνῃ ψευστοφιλῶσοφος, εἶπε τῷ πατρὶ του ὅτι καίριος πλέον ἦτο νὰ τῷ μάθῃ τέχνην τινά. Ὁ πατήρ του ἐλέπων ὅτι τότε οἱ παντοπῶλαι—κοινῶς μπακάλεδες!—ἦσαν οἱ μάλλον κερδαίνοντες τῶν ἄλλων ἐπαγγελματιῶν καὶ ὅτι εἰς τὴν παντοπωλικὴν ταύτην τέχνην ὑπῆρχεν εὐρὴ μέλλον ἀπερᾶσις

νὰ εἰσαγάγῃ τὸν υἱὸν του ὡς μαθητευόμενον ἢ—ἄς εἰπομεν τὴν ἀληθῆ λέξιν—ὑπηρέτην εἰς τὸ παντοπωλεῖον. Ὅθεν ἤμεραν τινά, συμπαραβῶν καὶ τὸν δεκαπενταετῆ τότε Ἰωάννην ἢ Γιαννάκην ὡς ὑποκοριστικῶς ἐκάλει τὸν υἱὸν του, μετέβη εὐθὺς πρὸς τινὰ φίλον του, παντοπῶλῃν τὸ ἐπάγγελμα, ἔχοντα τὸ κατᾶστάμα του εἰς τὴν συνοικίαν Πλάκας παρὰ τὸ Φανάρι τοῦ Διογένοως (1).

— «Ἐ! καλ' ἡμέρα, κύρ Νάσο, λέγει εἰσερχόμενος εἰς τὸ παντοπωλεῖον ἐκείνου καὶ τείνων τὴν δεξιὰν χεῖρά του.

— Μπρὲ καλῶς τον τὸν κύρ Λουράκο. Κάθησε νὰ πάρῃς κανένα κρασάκι, τῷ ἀπεκρίνατο ὁ παντοπῶλης διὰ περιποιητικῶ ὕφους.

— «Ἐ! ἄς εἶνε, ἄς τὸ πῶ καὶ αὐτὸ τὸ κρασάκι διὰ νὰ μὴ σοῦ χαλάσω τὸ χατῆρι, εἶπεν ὁ κύρ Λουράκος, καθεζόμενος παρὰ τινι τραπέζῃ. Καὶ τί χαμπερία; Ἦὼς τὰ περᾶς;

— Ἀμ πῶς νὰ τὰ περᾶς ποῦ ἡ γυναϊκά μου εἶν' ἀρρωστη ἡ κακομοῖρα καὶ ἡ δουλειαὶς εἶναι ἓνα σωρὸ, εἶπεν ὁ κύρ Νάσος φέρων δύο ποτήρια ἄτινα περιεῖχον μέχρις ἐνὸς δακτύλου οἶνον.

— Περᾶστικά! Καὶ ἡ δουλειαὶς πῶς πάνε; εἶπεν ὁ κύρ Λουράκος λαμβάνων τὸ ἓν τῶν ποτηρίων. Ἀρ' οὐ δὲ τὸ συνέκρουσε μετ' ἐκείνου τοῦ παντοπῶλου καὶ εἶπον ἀμφότεροι: εἰς υἱεῖαν, τὸ ἐβρόφῃσε διὰ μιᾶς.

— Καὶ πῶς νὰ πάνε ἡ δουλειαὶς, κύρ Κωσταντῆ, ἀπεκρίνατο ὁ παντοπῶλης ἀποπιῶν καὶ σπαγγίζων διὰ τῆς ἐμπροσθέλλας του τὸ στόμα του ἀρ' οὐ εἶπε, ποῦ εἶμαι χωρὶς παιδί τοῦ μαγαζιέου μου. Προηθὲς μοῦ ἀρρώγησε 'κεῖνο' π' οὐχ καὶ ἀναγκάσθηκα νὰ τὸ στείλω ἰς τὸ νοσοκομεῖο. Καὶ ἔχω τόση δουλειά!...

— Γρά γύρισε νὰ ἰδῇς αὐτὸ τὸ παιδί, εἶπεν ὁ κύρ Λουράκος πρὸς τὸν παντοπῶλῃν γρηφόμενος πρὸς τὸν δεκαπενταετῆ Γιαννάκην, ὅστις ἐκάθητο συνδιαλεγόμενος εἰς τὸ ἄκρον καὶ εἰς ὅν μέχρι τοῦδε δὲν εἶχε προσ-

(1) Σημ. Τὸ ἀγνωστον διατὶ οὗτω καλεῖται, Φανάρι τοῦ Διογένοως εἶνε τὸ χορηγικὸν μνημεῖον τοῦ Λυσικράτους ἰδρυθέν ὑπ' αὐτοῦ τὸ 335 π. Χ. Ἐκεῖτο δὲ ἐν τῇ τότε, εἰς τὸ θεᾶτρον ἄγρουσαν « ἰδῶ τῶν Τριπιδῶν » Αἰτία δὲ τῆς ἀνεγέρσεως τοιούτων ἦτο βῆλος παλαιῶν τοῦ ἡ ἀναθέτων εἰς τὸν Διονυσίου, οἱ νικηταὶ χορηγοὶ τῶν ἐξόδων τοῦ ἀρχαίου θεάτρον, τοῦς τριπιδᾶς οὗς ἐλάμβανον ὡς βραβεῖον εἰς τοὺς ἀγῶνας ἐν τῷ θεάτρῳ, τινὲς τῶν τριπιδῶν τούτων ἐπετίθεντο ἐπὶ τὸ κατὰ τὸ μάλλον ἢ ἥττον πολυτελεῶν ὁδῶν εἶτε εἰς τὰ περίε τοῦ θεάτρον, εἶτε ἐν τῇ ἰδῶ τῶν Τριπιδῶν» ἀνομάσθη δ' αὐτῆ οὕτω ἐπειδὴ ἐκσημεῖτο ἐκ τοιούτων μνημείων. Τοιαύτη βῆσις τριπιδᾶς εἶνε καὶ τὸ ἄνω ἐρῆθον κομψότατον μνημεῖον τοῦ Λυσικράτους. Γ. Α. Β.

ἔξη ὁ κύρ Νάσος. Τὸν βλέπεις; Πῶς σοῦ φαίνεται; εἰ; — Σὰν καλὸ καὶ ἐξυπνο φαίνεται, ἀπεκρίνατο ὁ κύρ Νάσος, ἀρ' οὐ ἐπὶ τινὰ δευτερολέπτα παρατήρησε προσεκτικῶς τὸν Γιαννάκην ὁ ὅποιος, ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ἐτασιακῶν ἐκείνων ὀφθαλμῶν, εἶχε καταβιβᾶσθαι τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ἐρυθρίασθαι.

— Ἀμ! βέβαια, βέβαια, ἀνεκράζε περιχαρῶς ὁ κύρ Λουράκος, ἐξυπνο, βέβαια, ἐξυπνο! τὸν βλέπεις τοῦτον; προσέθηκε δεικνύων τὸν Γιαννάκην καὶ ἐνθουσιασμένως σχεδόν. Ἐρεῖς τί εἶνε τοῦτος; γραμματισμένος, κύρ Νάσο, γραμματισμένος. Τὸ ψαλτήρι τὸ 'ξέυρι νεράκι. Σοῦ τὸ περᾶ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἕως τὸ τέλος ὡς ποῦ νὰ 'πῆς κίμνο.... Εἶνε παιδί μου!!

— Μωρὲ εἶγε, νὰ 'ξέυρις τὸ ψαλτήρι νερὸ, ἀποκρίνεται ὁ κύρ Νάσος γρηφόμενος πρὸς τὸν Γιαννάκην. Σὲ συγγάριω, φίλε μου, διὰ τὸ παιδί σου. Καὶ τώρα τί σκοπεῖς νὰ τὸν κάμῃς; λέγει πρὸς τὸν κύρ Λουράκον.

— Ἐσκέφθηκα ὅτι τώρα ἄλλη καλλίτερη δουλειὰ ἀπὸ τὴν μπακαλικὴν δὲν εἶνε καὶ δι' αὐτὸ ἀπεφάσισα νὰ τὸν 'μβάσω εἰς κανένα μπακαλικο. Ἐρχόμενα δὲ εἰς εὖ γιὰ νὰ μοῦ 'πῆς ἂν ἤξευρες κανέναν ὁ ὅποιος νὰ εἶχεν ἀνάγκην ἀπὸ παιδί. Ἀλλ' ἀρ' οὐ βλέπω ὅτι σὺ δὲν ἔχεις τώρα παιδί.... εἶπεν ὁ κύρ Λουράκος δι' ὕψους σημερινῶς πολλά....

— Ἄ! καλὰ, αὐτὸ ἤθελα καὶ ἐγὼ νὰ σοῦ πῶ, ἀνεκράζεν ὁ κύρ Νάσος. Νὰ μοῦ τὸν δώσῃς ἐμε, καὶ σοῦ ὑπόσχομαι νὰ σοῦ τὸν κάμω τὸν καλλίτερον μπακαλῆ. Θέλω ὅμως νὰ μ' ἀκούῃς, ἐτι τοῦ λέγω διότι ἔτσι θὰ 'πάμε καλὰ.

— Λοιπὸν σύμφωνοι, κύρ Νάσο. Νὰ, σοῦ τὸν παραδίω καὶ κάμε τον ὅ,τι θέλεις. Λοιπὸν, παιδί μου, ἀπ' ἐδοῦ καθὼς ἄκουσες εἶνε εἰς τὸ ἐξῆς πλέον ὁ ἀφεντικός σου νὰ γαθῆς τίμιος καὶ καλὸς καὶ ἔτσι θὰ προουδέσῃς. Νὰ κάμῃς τῆς δουλειαὶς σωρὰ καὶ τίμα γιὰ νὰ σ' ἀγαπᾶ ὁ ἀφεντικός σου.

Καὶ προσέθηκεν εἰς τὸ οὗς τοῦ κύρ Νάσου:

— Τοῦ τὰ λέγω ἔστι, ἂν καὶ 'ξέυρω ὅτι εἶνε καλὸς. Ἀλλ' οἱ γονεῖς πρέπει νὰ συμβουλεύσων τὰ παιδιά τους πάντα καὶ αὐταῖς αἱ συμβουλαὶς δὲν πάνε τοῦ κακοῦ.

Καὶ ὑψηλοφώνως:

— Πότε νῆλθῃ λοιπὸν, κύρ Νάσο;

— Ἀπὸ αὔριον τὸ πρωτὸ, διότι σήμερον ὡς ποῦ νὰ περᾶσῃ ὀλίγον ἐβράδυσαε.

— Λοιπὸν αὔριον. Ἐγὼ 'γεία, κύρ Νάσο, καὶ αὔριον ὀμιλοῦμεν διὰ τὸν ἄλλον λογαριασμόν, ἴδρα δὴ δι' αὐτὸ, προσέθηκε ποῖον σημειῖον διὰ τοῦ δεικτοῦ καὶ τοῦ ἀντίχειρος ἐνοῶν διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ υἱοῦ του. Φίλησε τὸ χεῖρ τοῦ ἀφεντικοῦ σου, προσθέτει εἰς τὸν Γιαννάκην, ὅστις συνεσταλμένος λίαν καὶ

ερευθίων απέθηκεν ἡγήροτατον ἀσπασμόν ἐπὶ τῆς ἐξ οἴνου ἐξούσης καὶ βρωμερῆς χειρὸς τοῦ κύρ Νάσου.

—Καλὸ βράδον λοιπόν.

Καὶ ἀπήλθε μετὰ τοῦ νεαροῦ Γιαννάκη κατευθυνόμενος εἰς τὸν οἶκόν του. Καθ' ὁδὸν ἔλαβε παντοίας συμβουλίας πρὸς τὸν υἱὸν του περὶ τοῦ μέλλοντος νέου βίου του.

Τὴν ἐπαύριον λίαν πρωΐ, ἀρ' οὐ ἔλαβε τὰς εὐχὰς τοῦ πατρὸς του καὶ τῆς μητρὸς του διότι «εὐχὰὶ γονέων σφριζοῦσι θεμέλια οἰκων», εἰσῆλθεν εἰς τὰ παντοπωλεῖον τοῦ κύρ Νάσου.

Οὕτως ἤρχιζε νέα ζωὴ δι' αὐτόν.

Β.

Εἰς τὸ παντοπωλεῖον τοῦ κύρ Νάσου ἔμεινε πλεῖστα ἔτη καὶ ἐξησχίθη οὕτως εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην. Ἀνδρωθεὶς ἠνέφριε μόνος παντοπωλεῖον καὶ ἐκ τούτου ἐκέρδιαιεν οὐκ ὀλίγα. Διότι εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην οἱ πολλοὶ δὲν μετέβαινον εἰς τὰ ζαχαροπλαστικά, οὕτε εἰς τὰ ζυθοπωλεῖα, διὰ τὸν ρωσιώτατον λόγον ὅτι ζυθοπωλεῖα δὲν ἐπύρρον τότε καὶ ἐκτὸς τούτου ὁ κόσμος δὲν εἶχε εἰσέτι ἐξευγενισθῆ, ὡς πάντες εἰς τὰ παντοπωλεῖα-οἰνοπωλεῖα κατέφευγον ὅταν ᾔθελον νὰ φιλοφωλοῦναι τινὰ φίλον των. Οὕτω τὰ παντοπωλεῖα εἶχον δεκαπενταπλάσια κέρδη παρ' ὅσα ἔχουσι ἕτη τὰ νῦν. Ἄλλ' ὁ κύρ Γιαννάκης δὲν περιορίζετο μόνον εἰς τὸ οἰνοπωλεῖον καὶ ᾔρξατο νὰ ποιῇ ἐπιχειρήσεις: Ὡς πρόνιμος ἄνθρωπος προβλέπων τὴν μεγάλην προέκτασιν καὶ τὸν πληθυσμὸν τῶν Ἀθηνῶν, ἀντί ν' ἀγοράζῃ μετοχὰς ἄς ἄλλοι ἐπιπροθυμοῦντο ν' ἀγοράζωσιν οὐνευρούμενοι πλούτη καὶ μ' ὅλα ταῦτα ζημιονοῦμενοι ἢ καταστρεφόμενοι μετ' ὀλίγον, αὐτὸς ἠγόραζεν ἀντὶ ἐλαχίστου ποσοῦ γαιᾶς ἐργάτα τῆς πόλεως οὕτως ἄς ἐβόσκον ἐπὶ μέγχι τότε τὰ ποιμνία, ἀλλ' αἱ ὅποιαι μετὰ τινὰ καιρὸν καθήτησαν νὰ γίνωσιν οἰκόπεδα καὶ νὰ υπερτιμηθῶσιν οὕτως ὡς νὰ καταντήσῃ ὁ κύρ Γιαννάκης νὰ εἰσπράττῃ ὅσα οὐδ' ἄνευρεῖτο σκεδόν.

Ἐν τούτοις ἤλθε καὶ ὁ καιρὸς νὰ νυμφεῖθῃ. Καὶ τῷ ὄντι ἔκαθεν ὡς σύζυγον τὴν Συγατέρα ἐνὸς μικροπόρου Ἀναστασίου τούνομα. Ἦτο αὕτη ὀλίγον ζωηρὰ ἀλλ' ὁ κύρ Γιαννάκης ταχέως τὴν ἐρρώνιμεν, Ὁ γάμος οὕτως κὺλογήθη ἄνωθεν διὰ τῆς γενήσεως ἐνὸς υἱοῦ ὀνόματι Δημήτριον καὶ μιᾶς Συγατρὸς Φανῆς.

Ὁ Δημήτριος ἀρ' οὐ διήλθε τὰς τέσσαρας τάξεις τοῦ γυμνασίου ἐνθα οὐδὲν σκεδόν ἔμαθεν διότι ἦτο ἐντελῶς ἀμαθής, καὶ τοῦτο ἐπραττε πᾶσι βίῳ ὅτι τὰ πολὺ γράμματα δὲν ὤρεσθον καὶ πολὺ εἰς ἄνθρωπον ὅστις ἐμελλε νὰ κληρονομήσῃ οὐκ ὀλίγα παρὰ τοῦ πατρὸς του, ἀρ' οὐ, λέγω, διήλθε τὸ γυμνάσιον καὶ ἔλαβε τὸ γυμνασιῶν τὸ ἀπολυτήριον, ὁ πατήρ του ἠθέλησε νὰ

τὸν κάμῃ ἔμπορον, ἀλλ' ὁ Δημήτριος ἀντίθετος καὶ ἠθέλησε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον διὰ νὰ σπουδᾷσῃ τὰ νομικὰ καὶ γίνῃ δικηγόρος. Εἰς μάκρην ὁ πατήρ του τοῦ εἶπεν ὅτι οἱ ψευδοδίκαιοι γόροι—ὡς τοὺς ἔλεγε—τὴν σήμερον οὐδὲν κερδαίνουσι, ὅτι μίαν ἡμέραν εἰς μετανοήσῃ, ὅτι τὴν σήμερον διὰ νὰ πλουτῇ τις πρέπει νὰ γίνηται ἔμπορος, εἰς μάκρην τὸν ἐσυμβούλευσε, τὸν διέταξε, τὸν παρεκάλεισε, τὸν ἐκέλευσε τέλος νὰ τὸν ἀκούσῃ· ὁ Δημήτριος ἔμεινε ἀνένδοτος: Τὶ νὰ κάμῃ ὁ ἀτυχῆς Δουράκος ἐνέδωκε, καὶ οὕτως ἡ νομικὴ σχολὴ ἀπέκτησε ἓνα ἐπιμαθητὴν τῆς. Ἄλλ' ἀπὸ τοῦ τρίτου ἔτους, εἴτε ὁ φόβος τῶν μελλουσῶν ἐξετάσεων διὰ τὸ διδακτορικὸν δίπλωμα, εἴτε ἰδεῖται ἐξευγενισθεὶς ὁ Δημήτριος ἐδήλωσε τῷ πατρί του ὅτι πρέπει νὰ μεταβῇ εἰς Εὐρώπην ἵνα σπουδᾷσῃ διὰ τοῦτον καὶ δι' ἐκείνων τῶν λόγων καὶ τοῦ ἔκαμε ἐκτενῆ λόγον περὶ τῶν δῆθεν ἐκλείψων ἄς εἶχε τὸ ἑλληνικὸν Πανεπιστήμιον, περὶ τῶν προτερημάτων τῶν εὐρωπαϊκῶν Πανεπιστημίων καὶ περὶ τῆς ἀνάγκης, συγχρόνως δὲ περὶ τῆς φήμης καὶ ὑπολήψεως ὅν θάλει ἀπολύσει ἐν μεταβῇ εἰς Εὐρώπην. Ὁ πτωχὸς κύρ Γιαννάκης ζαλισθεὶς ἀπὸ τούτων λόγων καὶ ἀόριστων θεωριῶν ἀντέταξε ἀσθενῆ τινὰ προσκόμματα, συμβουλὰς τινας, ἀλλὰ πάντα ἀπέβησαν μάταια καὶ οὕτω τῇ συγκρατήσει τοῦ πατρὸς του ὁ Δημήτριος μετέβη εἰς Παρισίους· ἐνθα τίποτε ἄλλο δὲν πράττει εἰμὴ νὰ τρέχῃ εἰς τὰς διασκευὰς καὶ νὰ κάμῃ χρέη πρὸς μαθήσιν ἀπελπίσιν τὸν κύρ Γιαννάκη ὅστις μανθάνει ταῦτα ἀπὸ ζῆνον. Ὁ Δημήτριος ὅμως τῷ γράφει ὅτι μεταβαίνει τακτικὰ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, νὰ τῷ πέμψῃ χρήματα—τὸ καὶ κυριώτερον—καὶ νὰ εἶναι ἡσυχος.

Ἡ Φανὴ ἀπὸ μικρῆς ἡλικίας ἐδεῖκνυτο ὀλίγον ζωηρὰ: Ἐξευπαιδευθῆ εἰς τὴν Ἀθηναίων παρεναγωγέον· ἐνθα οὐδὲν ἄλλο ἔμαθε παρὰ ν' ἀναγινώσκῃ μυθιστορήματα καὶ νὰ παρακολουθῇ τοὺς νέους συμφορῶν Παρισίων. Ἐξελθοῦσα τοῦ παρεναγωγείου ἠθέλησε νὰ μετασχηματίσῃ τὴν πατρικὴν τῆς οἰκίαν ὅληα δὴ ἀπὸ ἐπαρχιακῆν ὀλίγον νὰ τὴν κάμῃ εὐρωπαϊκὴν. Ἠρξάτο λοιπὸν κατ' ἀρχὰς νὰ μὴ τῇ ἀρέσκουν τὰ ἐπιπλά ὡς λίαν πρόσυχα καὶ νὰ θῆλῃ ἄλλα νεώτερα καὶ καλλίτερα, νὰ θῆλῃ νὰ θῆσῃ τάπητα εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ διπλὰ παραπετάσματα εἰς τὰ παράθυρα, διατιτάξῃ νὰ κἀνήνται εἰς ἰσόγειον καὶ νὰ μὴ κἀνήνται εἰς τὸ ἀνώγειον ἀρ' οὐ ἔχουν τὴν οἰκίαν. Ἐπατα ἤθελε νὰ συμμορφωθῇ καὶ αὐτὴ μὲ τὰς ἄλλας τῆς ἀνωτέρας τάξεως οἰκονομίας καὶ νὰ θῆλῃ νὰ ἔχῃ γαλλίδα διδασκάλισσαν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς διὰ νὰ τῇ χρησιμεύῃ καὶ ὡς συνοδὸς εἰς τὸν περίπατον. Ἐλαβον λοιπὸν μίαν τοιαύτην γαλλίδα ἀκουσίως θλιω τῶν φωνῶν καὶ τῶν διαμαρτυρήσεων τοῦ δυστυχῆ πατρὸς τῆς κύρ Γιαννά-

κη ὅστις ἐφώναζε πάντοτε, ὁ ταλαίπωρος, κατὰ τῶν μεγάλων δαπανῶν ἄς ἔκαμον ἀρ' ὅτου ἡ Συγατέρα του ἔπαυσε νὰ φοιτᾷ εἰς τὸ σχολεῖον. Ἄλλὰ τὰ πάντα εἰς μάκρην!

Μετ' ὀλίγον ὅμως καιρὸν εἶδον ὅτι δὲν ὑπῆγανον καλὰ μὲ τὴν γαλλίδα διότι αὕτη ἀντὶ νὰ τῇ κάμῃ ἐργασίας εἰς τὴν οἰκίαν του ἦτο νὰ τῷ σιδηρῶν, νὰ τῷ σκουπίξῃ, νὰ τῷ βράττῃ ὅπως πρὸς διαβουκόλησιν τῷ εἶχεν εἶπῃ ἡ Συγατέρα του διὰ νὰ τὸν πείσῃ νὰ λάβῃσι ταύτην, τὸναντίον αὕτη, ὅπως ὅλαι, εἶχε μεγάλας ἀπαίτησεις. Ἐκτὸς τοῦ ὅτι ᾔθελε νὰ ἔχῃ μίαν ὑπηρετίαν διὰ μόνον αὐτὴν—καὶ ὁ κύρ Δουράκος μίαν καὶ μόνην εἶχεν εἰς τὸν οἶκόν του καὶ ταύτην τὴν θεώρει περαττὴν ἀρ' οὐ εἶχε δύο γυναῖκας εἰς τὴν οἰκίαν του—ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἄπασαν σχεδὸν τὴν ἡμέραν τὴν κατέτριβεν εἰς ἐξωτερικὰς παραδόσεις, ᾔθελε καὶ νὰ πληρώνηται. Ὅταν ἦκουσε τοῦτο ὁ κύρ Γιαννάκης ἐγένετο καταπόρφορος ἐξ ὀργῆς καὶ ἀπεκρίνατο εἰς τὴν γαλλίδα διδασκάλισσαν ἀποτόμως ὅτι δὲν ἐνοῆ νὰ τῇ πληρώσῃ οὐδὲ λεπτόν. Ἐκείνη τῷ ἀπεκρίνατο αὐθαδῶς, οὕτω δ' ἐγένετο μετ' ὀλίγον ἀληθὴς μάχη ἐξ ὕβρεων μεταξύ τῆς γαλλίδος καὶ τοῦ κύρ Γιαννάκη ὅστις ἐξω φρενῶν πλέον ἐδειξε τὴν ἔξοδον διὰ τῆς χειρὸς εἰς τὴν γαλλίδα λέγων αὐτῇ, παρὰ τοὺς ἐξορισμοὺς καὶ τὰς παρακλήσεις καὶ τὰ λεγόμενα τῆς Συγατρὸς του ὅτι ἐσφαλῆν εἰς τὸ Savoir vivre «Νὰ κρημνισθῇ ἀπὸ τὰ μάτια του καὶ νὰ μὴ τὴν ἴδῃ πλέον νὰ θῆλῃ ἀπατήσῃ τὸ κατόφλι τοῦ σπιτοῦ του.»

Τοιαῦτα ὑπῆρξεν ἡ ἱστορία τῆς ἀποπομπῆς τῆς γαλλίδος, τοῦ ὅπερ ὅμως ἔκαμε τὴν Συγατέρα του νὰ τοῦ καταβῆσῃ τὰ μούτρα ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ κύρ Γιαννάκης εἶχεν ὀλίγον ἀδυναμίαν εἰς τὴν κόρην του συγκατετέθη μετὰ τινὰ καιρὸν νὰ προσλάβῃ ἡ Φανὴ μίαν διδασκάλισσαν γαλλίδα ἣτις τῇ παρέδιδεν ἐπὶ πολὺ καιρὸν μάθημα χωρὶς ὅμως νὰ κατοικῇ ἐντὸς τῆς οἰκίας.

Αἱ μεταρρυθμίσεις καὶ οἱ νεωτερισμοὶ τῆς Φανῆς δὲν ἐραμάνθησαν μόνον εἰς αὐτὰ, ἀλλ' ἠθέλησε νὰ τοὺς ἐραμάνῃ καὶ ἐπὶ τῶν γονέων τῆς. Διατί τάχα ἐν ὧ αἱ ἄλλαι κυρία ἐφόρου πῖλον ἡ μήτηρ τῆς νὰ φορῇ φέσι, ὅπερ τῇ ἐφαίνετο πρόστυχον ἦτο τάχα μέγα πρᾶγμα νὰ θῆσῃ πῖλον ἀντὶ φέσιου. Ἡ μήτηρ τῆς ἦτις, δυστυχῶς, εἶχε τὰ αὐτὰ μὲ μάλαι μὲ τὴν Συγατέρα τῆς ἀπέθῃ νὰ τῇ πάρῃ τὸν ἀέρα ἡ κυρά τῆς καὶ οὕτως ἐθεώρει ὀρθὸν καὶ ἐπραττε πᾶν ὅ,τι ἡ κόρη τῆς ἔλεγεν. Οὕτω λοιπὸν καὶ αὐτὸ τὸ ζήτημα τὸ ἐπεδοκίμασε καὶ τοιοῦτοτρόπως ἀντήταξε τὸ πρόστυχον φέσιον ἀντὶ πῖλου πρὸς μεγάλην μὲν εὐχαρίστησιν τῆς Φανῆς ἀλλὰ πρὸς μεγάλην ἀγανάκτησιν καὶ ἀπελπίσιν τοῦ κύρ Γιαννάκη ὅστις διττῶς ἦτο ὠργισμένος, καὶ διότι ὁ πῖλος τῆς γυναίκος του εἰς τῷ ἐσφίξιζεν ἀκριβὰ

καὶ διότι ᾔθελε νὰ τηρήσῃ τὴν ἀρχικὴν ἐνδυμασίαν ἡ σύζυγός του.

Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ πατρὸς τῆς ἠθέλησε νὰ ἐφαρμίσῃ τὸ σύστημα τοῦτο ὅπερ τοσοῦτον ἐπέτυχεν ἐπὶ τῆς μητρὸς τῆς. Ἦθελε λοιπὸν ὡς ὁ πατήρ τῆς ν' ἀνταλλάξῃ τὰς βράκας, τὰς ὁποίας τὸσον μεγάλο-πρῶς ἐκείνος ἐφόρει, ἀντὶ τῶν πανταλονίων. Ἄλλ' ὁ κύρ Γιαννάκης ἐδῶ ἀντίθετος πάσῃ δυνάμει: «Ἄ! ὅλα καὶ ὅλα, ἀλλὰ ν' ἀλλάξῃ τὴν ἀγαπατὴ του βράκα μὲ φράγκικα, μπᾶ, μπᾶ, μπᾶ, Θεὸς φυλάξοι!» τοῦ ὅπερ μεγάλως ἐλύπησε τὴν Φανὴν καὶ ἡ εὐγενεία τῆς ᾔσχητο νὰ ἐξέρηται μετὰ τοῦ βρακᾶ πατρὸς τῆς· καὶ ἐξήρτητο συγχὰ μετὰ τῆς μητρὸς τῆς. Ἐπέτυχεν ὅμως νὰ κάμῃ τροποποιήσεις εἰς τὴν ἐνδυμασίαν του, παρὰ τὴν θῆλῃσιν τοῦ πατρὸς τῆς· οὕτω λόγου χάριν ἔκαμε κομψοτέραν τὴν βράκαν του, ἀντὶ δὲ τοῦ φέσιου του ὅπερ ἦτο ὑψηλὸν τῷ ἠγόρασε μικρὸν λεβέντικον, ἀντὶ τῶν λευκῶν περινημιδίων ἄς ἐφόρει καὶ ἄς ἐπλέκεν ἡ σύζυγός του—καὶ τοῦτο πρὸς οἰκονομίαν—τῷ ἠγόρασε χροματιστὰς, κλπ. κλπ.

Ὡς πρὸς τὴν οἰκιακὴν δὲ μάθησιν ἡ Φανὴ δὲν ἐγνώριζεν ἡ μάλλον δὲν κατεδέχετο νὰ μάθῃ τίποτε. Πρὸς τὸ νὰ γωρῆξῃ νὰ μαγειρεύῃ ἢ νὰ κάμῃ οἰκονομῆσιν ἄλλην ὑπηρεσίαν, ἀρ' οὐ εἶχον περιουσίαν καὶ ἀρ' οὐ πάντοτε εἰς εἶχον ὑπηρετίαν. Μάκρην ὁ πατήρ τῆς ἐφώναζεν ὅτι πρέπει νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸ μαγνησίον, νὰ ἐπιστῇ τὴν ὑπηρετίαν, ἀλλ' ἡ Φανὴ ἄ γ ῶ ρ ἰν ἡ γ ὄ ρ α ἕ. Ἐπὶ τοσοῦτον δὲ δὲν κατεδέχετο ν' ἀναμιχθῇ εἰς τίποτε ὡς οὐδὲ καφε ἐγνώριζε νὰ κάμῃ, νομίζουσα ὅτι καὶ τοῦτο εἰς τὴν κατεβίβαζεν ἀπὸ τῆς φέσεώς τῆς, τῆς ὑψηλοτάτης, βλέπετε! Οὐδὲν ἄλλο ἔκαμε παρὰ νὰ ἐγειρήται εἰς τὰς 10 π.μ. νομίζουσα καὶ τοῦτο ἀριστοκρατικόν! καὶ ἀρ' οὐ ἐνδιθῆ νὰ λαμβάνῃ τὸ μυθιστορημα ὅπερ συχνάκις ἡ μάλλον πάντοτε ἦτο γαλλικόν, διότι ᾔσχητο ἡ νέα ν' ἀναγινώσκῃ βιβλία εἰς τὴν ἑλληνικὴν γεγραμμένα καὶ καθημένη παρὰ τὸ παραθυρον ν' ἀναγινώσκῃ. Συχνάκις δὲ νὰ βλέπῃ καὶ εἰς τὴν ὁδὸν καὶ νὰ χαίρετᾷ μεγαλοπρεπῶς ἐκ τῆς γνώσεως διήρχετο.

Πολλοὶ μυνησθῆρες παρουσιάσθησαν καὶ τὴν ἐζήτησαν εἰς γάμον, ἀλλ' ἐπειδὴ ἦσαν ἔμποροι, παντοπωλῆ καὶ κλπ. ὅπλα δὴ τῆς τάξεως τῆς ἠνεῖστο πάντοτε. καὶ τοῦ ὁ πατήρ τῆς δυσηρεθεῖτο, καὶ ἐξάνισατο. Ἡ Φανὴ εἶχεν ἀξίωσιν ἐπὶ τινὰ καιρὸν νὰ λάβῃ σύζυγον βουλευτὴν ἐλπίζουσα νὰ γίνῃ ἴσως καὶ ὑπουργὴν αὐτῶν ἀλλ' ὁ κύρ Γιαννάκης εἰς ταῦτα ἔκαμνε τὸν κορφόν.

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΕΩΡΓ. Α. ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ.

Ο ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΡΟΚΟΔΕΙΛΟΥ

ΚΑΤΑΒΡΟΧΘΙΣΘΕΙΣ

ΠΟ υπό του Μισσισιπή διαχυρόμενον χωρίον, είνε εδαφος προσχώσεως, εις δ μάτην εἶς εὐρίσκει τις ἕνα μόνον λίθον. Κεῖται δὲ ἀκριβῶς κάτωθεν τῆς Νέας Λιζραλίας.

Εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς βορείου Ἀμερικῆς, ὅπερ ἐπωνομάσθη «Suigiana Malesia» εἶς ἐνόμισεν ὅτι εὐρίσκει εἰς νέαν Βενετιαν, διὰ τὸν ἀτελεύτητον ἀριθμὸν τῶν λιμνῶν, αἵτινες εἰς τὰς ἐκτάσεις ἐκείνας ὀνομάζονται *bagu*, καὶ αἵτινες κατοικοῦνται ὑπὸ τῶν κροκοδειλῶν.

Ἐπιθυμῶν νὰ παραστῶ εἰς τὸ κυνήγιον ἐνὸς τῶν ζώων τούτων, εὐρισκόμενος δὲ εἰς τὰς γεινιάνσεις τοῦ Galverson, πλησίον τοῦ κυρίου Dixon, τὸν παρεκάλεσα νὰ μὲ ὀδηγήσῃ εἰς τὴν καλύβην τοῦ Allen, τοῦ περιφήμου κυνηγοῦ τῶν κροκοδειλῶν.

Μαθὼς τις ἐπεφορτίσθη νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ ἐκεῖ, καὶ πρὸς τοῦτο ἐπεσώρευσα ταχέως εἰς τινὰ γωνίαν τῆς λέμβου, ἣν ἐμελλε νὰ διευθύνῃ, τὰς προμηθείας τῶν τροφῶν καὶ ποτῶν, ἅς ὁ φιλοξενῶν με εἶχε φέρεσι δι' ἡμᾶς, καὶ ὅταν ἐτελείωσε, τὸν ἀκούομεν νὰ προφέρῃ τὴν ἐν χρείαις λέξιν: Ready! Ἦτο ἔτοιμος νὰ ἀναχωρήσῃ. Ὁ μαῦρος τοῦ κυρίου Dixon ἔλαβε τὴν διαταγὴν νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ παρὰ τῷ κυνηγῷ.

Ἀφ' οὗ διετρεξάμεν ἀριετὸν διάστημα καὶ εἶδομεν διαφόρους κροκοδειλοὺς, ἐφθάσαμεν πρὸς τὸ ἐσπέρας εἰς τὴν καλύβην τοῦ Allen.

Οὗτος ἦτο ὠραῖος ἀνὴρ, τοῦ ὁποίου τὸ πρόσωπον ἠλιόκαυσον ὑπὸ τῶν καυσιῶν τοῦ ἡλίου ἀκτίων ἀπεκάλυπτε θάρρος.

Ἰπὸ τὸν μέγα αὐτοῦ ἀχέρινον πῖλον οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἐξηκοντίου ἀσραπάς, ὁ δὲ πύγων αὐτοῦ ἀπειρόκαλος ἐπιπτε πυκνὸς ἐπὶ τοῦ στήθους.

Ὁ μαῦρος τῷ ἐφανέρωσε τὸν σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεως ἡμῶν, ὁ δὲ Allen μᾶς ὑπεδέχθη, χαίρων ὅτι ἀπέκτισος φίλους ἐν τῇ ἐξοχῇ.

Τὸ ἐξωτερικὸν τῆς καλύβης, διακρούμενον εἰς δύο μέρη, ἐφυλάττετο κατὰ τῶν καύσεων τοῦ ἡλίου ὑπὸ φυτείας καλάμων, ἔχοντων ὕψος δεκά μέτρων περίπου, παχύτητα δὲ ὁμοίαν ἐκείνης τῶν ὑπερμεγέθων ἰνδοκαλάμων τῆς Κίνας.

Τὸ ἐσωτερικὸν τῆς κατοικίας, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς τῆς ὁποίας εἶχον ἐκτεθεῖ ψιθάβι κατασκευασμένα διὰ φυτῶν διαφόρων, ἐφάνετο εὐρεῖα ἐξίκα, ἐπὶ δὲ τῆς πυρᾶς γύρω τις, τοποθετημένη ἐπὶ τρίποδος καὶ περιέχουσα ἕδραμα ἐκ γλυκέων γεωμύλων καὶ Σφραίων

κρέατων ἄτινα ἐβράζον.

Ὁ κυνηγὸς περιέμενε τὴν σύζυγον καὶ τὸν υἱὸν διὰ νὰ γευματίωσιν. Ἡ κυρία Allen πορευθεῖσα μετὰ τοῦ τέκνου τῆς, ἀριθμούντος τρία ἔτη, ἐπὶ τῶν ὄχθων ἐνὸς *rud* διὰ νὰ πλύνῃ ἀσπρόρουχα, μετὰ μεσημβριαν, δὲν εἶχεν εἰσέτι ἐπιστρέψῃ, καὶ ὁ Allen ἐφαίνετο πολὺ ἀνήσυχος διὰ τοιαύτην βραδύτητα. Μᾶς παρεκάλεσε νὰ τὸν συγχωρήσωμεν καὶ νὰ ἔχωμεν ὑπομονὴν, ἐνῶ ἐκεῖνος εἶς ἐπορεύετο εἰς ἀνεξήγηται τῶν συντρόφων τῆς μονήρου αὐτοῦ ζωῆς.

Εἰσῆλθε λοιπὸν εἰς τὴν λέμβον μετὰ τοῦ μαῦρου καὶ εἶδομεν αὐτοὺς διευθυνομένους πρὸς βορρᾶν μετὰ πάσης τῆς ὀρμῆς, ἣν δύο κῶπαι ἠδύνατο νὰ προζενήσωσιν εἰς τὴν ἀδύνατον λέμβον, ἥς οὗτοι ἐπέβαινον.

Πέντε λεπτά μετὰ τὴν ἀναχώρησιν αὐτῶν, οὐδὲν σημεῖον λέμβου διεκρίνετο.

Παρήλθε περισσώτερον ὥρα, καὶ ἡ νύξ εἶχεν ἔδη κατέλθει, ὅταν ὁ Dixon μοι εἶπεν ὅτι τῷ ἐφάνετο νὰ ἴκωε τὸ εὐρυθμὸν κτύπημα τῶν κωπῶν ἐν τῷ ὕδατι.

Δὲν ἠπατάτο. Ὁ φιλοξενῶν ἡμᾶς ἐπέστρεψε μετὰ τῆς συζύγου του· ἀλλὰ φεῖ! τὸ τοσοῦτον ὑπὸ τῶν δύο συζύγων ἀγαπωμένον τέκνον δὲν εὐρίσκετο ἐν τῇ λέμβῳ. Τί εἶχε συμβῆ εἰς τὸ ἀθῶν ἐκεῖνο πλάσμα, εἰς τὸν ἄγγελόν ἐκεῖνον;

Οἱ κλαυθμοὶ τῆς μητρὸς, ἡ ἀπελπισία τοῦ πατρὸς, μᾶς τὸ ἀνεκάλυψεν πάραυτα.

Ὁ δὲ μαῦρος λαθὼν ἡμᾶς κατὰ μέρος, μᾶς διηγῆθη τὸ συμβάν: «Ἐνῶ ἡ μήτηρ, κυρτὴ ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ *rud* ἐπλυνε τὰ ἀσπρόρουχα, τὸ παιδίον διεσκέδαζεν ἀναζητοῦν φαλεὰν σισσοπηγίδων ἐνδύρων, κρεμαζμένων εἰς τοὺς κλάδους τῶν ὄξυκεράσων μὴ γνωρίζον δὲ πάντα κίνδυνον, δὲν εἶχε διακρίνει ὑπερμεγέθη κροκοδειλον ὅστις, προσελκυθεὶς ἐκ τῆς ὀρμῆς τοῦ νεοῦ κρέατος, ἴσατο πρὸ αὐτοῦ ὡς καταστροφεὺς!

Κατὰ τὴν στιγμήν καθ' ἣν ὁ υἱὸς τοῦ Allen ὑψοῦτο ἐπὶ τῆς ἄκρας τῶν ποδῶν διὰ νὰ λάβῃ φαλεὰν κειμένην ὀλίγον ὑψηλότερον, ὁ τρομερὸς κροκοδειλος ἐβρίθθη κατ' αὐτοῦ καὶ τὸ ἔταμεν εἰς δύο, χωρὶς τὸ δυσχερὲς πλάσμα νὰ λάβῃ οὐδόλας τὸν καρπὸν νὰ βίβῃ μία μόνην κραυγὴν.

Ἡ δυστυχὴς μήτηρ ἐκάλεσε φράξ τινὰς τὸ τέκνον, χωρὶς νὰ λαμβάνῃ ἀπάντησιν· ἀλλ' εἶτα νικηθεῖσα ὑπὸ φόβου συμφορᾶς τινος, φράξτο τρέχουσα ἐξ ὄλων τῶν μερῶν εἰς ἀναζήτησιν τοῦ τέκνου τῆς, ἕως οὗ ἐφθασεν ἐν τῷ τόπῳ ἐνθα ἐγένετο τὸ τρομερὸν συμβάν.

Εἰς βραχίον τοῦ μικροῦ ἐκεῖνος ὄντος· ὑπελείπετο μόνον ὅπως δεῖξῃ τὸ μέρος ἐν ᾧ ἔλαβε χώραν ὁ ἀνευ ἀμύνης ἐκεῖνος ἀγὼν!

Ἡ ἀπελπισία τῆς μητρὸς δὲν εἶχεν ὄριον. Κατη-

ράσθη τὴν ἀμέλειαν αὐτῆς, ἀλλὰ φεῖ! ἦτο πολὺ ἄργά!

Ἡ ἀπαρηγόρητος γυνὴ δὲν ἤστυεν εἰς ποῖον μέρος νὰ καταφύγῃ ὅταν ἴκωσθε πλησιάζουσιν τὴν λέμβον ἐν ἣ εὐρίσκετο ὁ Allen μετὰ τοῦ μαῦρου, ὁ ὁποῖος τὴν ἐκάλεε ὑψηλῇ τῇ φωνῇ.

Κατέστη αὐτῇ ἀδύνατον ν' ἀποκριθῆ εἰς τὴν πρόσκλησιν· ἀλλ' ὑψώθη, καὶ ἐκράτησεν ἑαυτὴν ὄρθιαν, τὸ πρόσωπον ἐντὸς τῶν χειρῶν τῆς κεκρυμμένον ἐχούσα.

Ὁ Allen ἠνῆσθε τὸ πᾶν.

— Ποῦ εἶναι ὁ Jemmy! ἐκραύγασε. Νεκρὸς!

Θεῖ μου!

Ὁ σύζυγος καὶ ἡ σύζυγος ἐβρίθθησαν εἰς τοὺς βραχίονας ὁ εἰς τοῦ ἑτέρου· ἡ δὲ τελευταία αὐτῆ, διὰ φωνῆς δικαιοπραγίας ὑπὸ λυγμῶν, διηγῆθη τὸ καταχθόνιον συμβάν, τὸ σερῆσαν αὐτὴν τοῦ ἀγγέλου τοῦ τοσοῦτον ἐπὶ γῆς ἀγαπωμένου!

— Θὰ σὲ ἐκδικήσωμεν, υἱέ μου, ἐφώνησεν ὁ Allen. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁ δολοφόνος, τὸ δαιμόνιον ἐκεῖνο ὅπερ κατεβρόχθησεν τὸν Jemmy, εἶνε ὁ μέγας ἐκεῖνος κροκοδειλος ὁ μετρῶν 4 μέτρα καὶ ἡμισυ μήκους.

Καταδικῆ! αὐριον πρῶταν εἶς ἀποθάνης, ἡ εἶς με κόψης εἰς δύο τεμάχια, ὡς ἐπραξες εἰς τὸν υἱόν μου!

Ἐγὼ καὶ ὁ Dixon προσεπαθήσαμεν διὰ γλυκέων λέξεων νὰ παρηγορήσωμεν τοὺς δύο ἐκείνους δυστυχεῖς.

Τὸ γέμισμα φυσικῶς ὑπῆρξεν ὀλίγον γευστικόν, καὶ ὅταν ὁ Allen ἔπαυσε νὰ κλαίῃ, ἐπληροφόρησαν ἡμᾶς ὁποῖος ἦτο καὶ τοῦ εὐρίσκετο ὁ γιγάντειος ἐκεῖνος κροκοδειλος.

— Αὐριον εἶς τὸν εὐρον, τὸ ὀμνῶ εἰς τὸν Θεόν! Πρὶν ὁ ἥλιος ἀνατελεῖ, εἶς τεθῶ εἰς ἐνέδραν, ἐμπροσθεν τοῦ καλαμῶνος, τοῦ χρησιμεύοντος αὐτῷ ὡς καταφύγιον, οὐαὶ δὲ εἰς ἐκεῖνον ἐὰν μοι φανερωθῇ!

— Θὰ ἔλθωμεν μεθ' ὑμῶν! ἀνεφωνήσαμεν συγχρόνως ἐγὼ ὁ Dixon καὶ ὁ μαῦρος.

— Ἐσὼ! δέχομαι.

Διῆλθεν ἡ νύξ βραδεία καὶ αγωνιώδης διὰ πάντας, οἵτινες διηρᾶσαμεν τὴν ὀλιπν τῆς οικογενείας ἐκείνης.

Πρὸ τῆς αὐγῆς ἀνεχωρήσαμεν, ἀφήσαντες ἐν τῇ οἰκίᾳ τὴν κυρίαν Allen, ἥτις εἶς ἐπέθυμε νὰ μᾶς ἀκολουθήσῃ.

Φθάσαντες ἐπὶ τοῦ τόπου, ὁ Allen ἐθεώρησε τὸ ἕδαφος, καὶ μᾶς εἶδειξεν διὰ τῆς χειρὸς τὴν θέσιν μας. Εἶμεθα πάντες ὠπλισμένοι διὰ καρβινῶν καὶ μαχαίρων.

Ὁ πατήρ, ἐκδικητὴς τοῦ υἱοῦ, μᾶς παρεκάλεσε νὰ κρατήσωμεν τὴν βαθυτέραν σιγὴν. Καὶ ὅταν ἔλασος ἐπέθη εἰς τὴν θέσιν του, ὁ Allen φράξτο γογγίζων διὰ φύλλου γλῶσσης· ἡ δὲ φωνὴ αὐτῆ, ἣν ἐπανελάμβανε κατὰ διαστήματα, ὠμοιάζε πρὸς ἐκείνην μικροῦ χοίρου.

Οὐδὲν ἀπεκρίθη εἰς τὴν πρόσκλησιν ἐκείνην, ἀλλὰ μετὰ τινὰ λεπτά ὁ καλαμῶν ἐταράχθη· ὀρμητικὸν κίνημα παρήχθη ἐν τῷ μέσῳ τῆς γλῶσσης καὶ εἶδομεν ἐμφανίζομένην φοβεράν κεφαλὴν, ὑπερμεγέθη, γλοιώδη.

Ἦτο ὁ τρομερὸς κροκοδειλος!

Ἡ ἀπορία ἡμῶν διήρκεσεν ἐπὶ μακρὸν.

Ὁ Allen ἔχων εἰς χεῖρας τὴν καρδίαν του, παρεσκευάζετο νὰ πυροβολήσῃ. Ἐμμηθήμεν τὸ παράδειγμα του, καὶ μία ἐκτυροσκορπότης ταυτοχρόνως ἠκούσθη.

Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν ὁ Allen μετὰ τῆς μαχαίρας εἰς τὴν χεῖρα ἐνεπέδησεν ἐμπρὸς, καὶ ἐνῶ ὁ κροκοδειλος, βραχέως πληγωμένος, ἀλλ' οὐχί εἰσέτι νεκρὸς, παρεσκευάζετο νὰ φύγῃ ἐν τῷ καλαμῶνι, ἐπετέθη κατὰ τοῦ ἀκαθάρτου ζώου, καὶ χεῖρας νὰ φοβηθῇ τῷ ἐβύθισε τὴν λεπίδα εἰς τὸν λαμῶν.

Μὴ περιμένον ἄλλο ὁ Allen, ἦνοιξε διὰ τῆς μαχαίρας τὴν κοιλίαν τοῦ τέρατος, τοῦ ἔκαμε τεμάχια τὸν σῶμαχον καὶ τῷ ἀπέπτεσε τὰ ἔντερα! Τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ταλαιπώρου Jemmy εὐρίσκετο εἰσέτι ἐν τῷ, μεμασθημένον, ἡμιχλωμένον, δυσμωρον, ἀλλ' εὐγνωρίσθη.

Δὲν εἶς ἐκτανθῶ περισσώτερον ἐπὶ τοῦ τέλους τῆς ἱστορίας ταύτης.

Ἡ ἐπ' ἀνοδος ἡμῶν εἰς τὴν καλύβην τοῦ Allen ὑπῆρξε σπαρακτικὴ! Τὰ ὑπὸ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς χυνομένα δάκρυα, μᾶς συνέτριβον τὴν καρδίαν!

Προέβησαν εἰς τὴν ταφὴν τοῦ τοσοῦτον ἀγαπωμένου ἐκεῖνου πλάσματος, καὶ ἐπὶ τοῦ λάκκου ἐν ᾧ ὁ μαῦρος κατεβίβασε τὸ μικρὸν φέρετρον, ὁ Allen ἐνεπέθη ἀγροίκον σαυρόν.

Δύο ἡμέρας μετὰ τὸ συμβάν τοῦτο, εἰσηρχομένη μετὰ Dixon εἰς Texas.

Ἐκτότε, οὐδεμίαν περὶ τοῦ Allen καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ εἶδησαν ἔσχον.

(ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΜΑΓΓΙΩΡΟΣ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΡΩΜΑΣ

ΚΑΤΑ τὰς ἡμέρας ταύτας, τύποις τοῦ κ. Σ. Καψοκεφάλου, ἐδημοσιεύθη μετάφρασις τοῦ τραγικοῦ ἱστορικοῦ μελοδράματος, εἰς τεσσαράς πράξεις, τοῦ μακαρίτου Γεωρ-

γίου κόμητος Ρώμα, μελοποιηθέντος δ' ὑπὸ τοῦ γνωστού παρ' Ἑλλησι μουσικοδιδασκάλου κ. Παύλου Καρρέρη. Μεταφραστῆς δ' εἶνε ὁ κ. Γ. Σφήκας, ὁ πλουτίσας τὸ ἑλληνικὸν θέατρον διὰ πολλῶν καλῶν δραμάτων. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐν λόγῳ μεταφράσεως, νομίζομεν καλὸν νὰ εἰπωμέν τι περὶ τοῦ εὐπατρίδου Ρώμα.

Ὁ Πατὴρ του ἦτο ὁ ἀείμνηστος Διονύσιος, οὗ τὸ ὄνομα τοσούτων εἶνε συνδεδεμένον μετὰ τῆς ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος· ἡ δὲ μήτηρ, ἡ Ἀνδριανῆ Σταυραχὴ Λοκατέλη. Γεννηθεὶς, τῷ 1803 ἐν Ζακύνθῳ, ἐπεράτωσεν ἐδῶ τὰ πρῶτα γράμματα καὶ, τῷ 1816, μετέβη εἰς Σιένην τῆς Ἰταλίας καὶ ἐνεγράφη φοιτητῆς εἰς τὸ ἐκεῖ γυμνάσιον Tolomei. Πρὸς τελειοτέραν ἐκπαίδευσιν μετέβη εἰς τὰς σχολὰς τῆς Βολωνίας, Παταβίου καὶ Πίζας. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ πόλει, ἡκροάσατο τὸν περιφανῆ ἱλαρὸν ποιητὴν Guadagnoli, ὅστις κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον παρέδιδε γραμματολογίαν καὶ καλολογίαν. Κατὰ τὸ 1843 ἐπανεκάμφεν—ἀφοῦ περιηγήθη διάφορα τῆς ἐσπερίας μέρη—εἰς τὴν Ζάκυνθον, διδάκτωρ τῆς νομικῆς. Ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα του, νέος ἔτι σφριγῶν καὶ δραστήριος, ἀμέσως ἀπέκτησεν ὑπόληψιν ἐν τῷ τόπῳ, ἰδίως δὲ χάριν τῆς ἀγαθότητός του. Πρὸς πᾶσαν τάξιν ἀνθρώπων ἦτο λεπτός καὶ προσηγῆς, εὐθυμὸς καὶ φιλοπάροχος, ἀφιλοκερδῆς καὶ εὐλικερὴς. Τύπος εὐγενείας, ἐλεήμων, φιλόπονος, γενναῖος καὶ πρόθυμος ἀείποτε νὰ χορηγήσῃ συμβουλὰς εἰς τοὺς τεχνίτας. Κατηνάλωσε τὸν βίον αὐτοῦ οὐχὶ ὑπὲρ τὴν ἐπιστήμην, ἣν δὲν μετῆραχετο, ἀλλὰ πρὸς ἀπόκτησιν γνώσεων πρὸς τέρψιν. Ἡ ὀρμὴ μωτος αὐτοῦ κλίσισ τὸν ὦθει καὶ εἰς τὰς τέχνας καὶ ἐπιτηδεύματα. Ἐκαλλιέργησε τὴν μουσικὴν καὶ τὴν ζωγραφικὴν. Κατέγινεν ἐπίσης ἵνα μάθῃ τὴν ξιφασκίαν, τὴν γυμναστικὴν. Ἐπιδηξίως ἐπεχρῆσεν, ἐβαλσάμονε, κατεσκευάζε διάφορα ὠραία πυροτεχνήματα πρὸς τέρψιν τῶν Ζακυνθίων. Ἦτο ταχυδακτυλογράφος, ἐγνωρίζε διάφορα καλὰ παιγνίδια καὶ μανιὰν εἶχε διὰ τὰς ἀτρίκιον. Τοσούτων δὲ ἦτο ἰσχυρὸς καὶ τοιαύτην ῥώμην ἐπέκτητο, ὥστε ἠδύνατο νὰ ὀλάσῃ καὶ τὸ σίδηρον. Ἦτο εἰς ἄκρον φιλομαθῆς. Ἐλαβε σύζυγον γυναικὰ εὐγενῆ, εὐπαιδευτοὺν καὶ εὐφυᾶ, τὴν κυρίαν Λουίζαν Δὲ Ῥώσσην. Ὡς πρὸς τὰς πολίτικας πε-

ποιθήσεις αὐτοῦ ἦτο ματαρρυθμιστῆς, ἀλλὰ οὐδένα πολιτικὸν ἐχθρὸν ἀπέκτησεν. — Ὡς ἐκ τοῦ ἡπίου χαρακτήρος του ἠγαπάτο καὶ ὑπὸ τῶν ριζοσπαστῶν καὶ καταθρονίων. Ἀλλ' ὀλίγον ἐφρόντιζε διὰ τὰ πολιτικά. Ἐξελέγη βουλευτῆς καὶ κατόπιν διωρίσθη ταμίας. Πολλὰς φιλολογικὰς καὶ γραμματικὰς γνώσεις εἶχεν ἀποκτήσει καὶ κατέγινεν εἰς τὴν ἐκμάθησιν διαφόρων γλωσσῶν, ἰδίως δὲ τῆς Ἰταλικῆς. Ἐν Ἰταλίᾳ συνδέσσε φιλίαν μετὰ πολλῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν ἰδίως μετὰ τοῦ ποιητοῦ Prati. Ὀλίγας ποιήσεις—ἡ μᾶλλον στίχους—ἐδημοσίευσεν ἀλλὰ διηνεκῶς κατεγίνετο γράφων ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἰταλιτικὰ ἔνεκα τῆς ἀμελείας του, ἀπωλέσθησαν. Ἀνεγνωμεν τινὰ sonetti ὠραία καὶ μίαν σάτυραν ἑλληνιστὶ μὲ πολλὸ πνεῦμα. Ὁ νεὺς του δὲν ἦτο ὅμως προσκλινῆς εἰς ἐμβριθεῖς μελέτας καὶ ἐννοίας. Ἐκ τῶν ἔργων του τὸ γνωστότερον ἐγένετο ἡ Μαρία Ἀντωνιέττα, ἔμμετρον ἱστορικὸν μελόδραμα, γραφὲν τῇ αἰτήσει τοῦ διακεκριμένου μουσικοδιδασκάλου κ. Καρρέρη, ἵνα ἐγκαινισθῇ τὸ νέον τῆς Ζακύνθου θέατρον ὁ Φώσκολος, ἀλλὰ τοῦ καλλιτέχνου ὁ κόπος δὲν ἐπληρώθη καὶ μόνω τῷ 1883 τὸ πρῶτον παριστάθη, ὅτε καὶ τὸ Libretto ἐτυπώθη.

Ἡ παράστασις ἔκαμε ζωηρὰν ἐντύπωσιν. Τὸ libretto τῆς Μαρίας Ἀντωνιέττας δὲν εἶνε ἔργον καλλιτεχνικὸν, οὔτε ὠραῖον ποίημα, οὔτε τὰ δρῶντα πρόσωπα εἶνε οἷα ἐπρεπε νὰ ἦνε. Πολλοὶ περιττοὶ ὑπάρχουσι στίχοι. Ματαίως ζητεῖ τις νὰ εὕρῃ τὴν τέχνην ἐκείνην, ἥτις γεννάται αὐθορμητῶς ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἀληθοῦς καλλιτέχνου πρὸς ἐντελῆ διτύπωσιν τῆς ἰδεᾶς καὶ πρὸς χρωματισμὸν τῆς ποιητικῆς ἐκφράσεως. Ἐνιαχοῦ ἀπαντᾶ καὶ ἀτυχεῖς ἐκφράσεις.

Ἡ ἐπιχείρησις ὁμως ἦτο δύσκολος, ἐπειδὴ ἐπρόκειτο νὰ εἰκονισθῇ, ἐποχὴν πρὸς γνῶσιν τῆς ὁποίας, ἀπαιτοῦνται σοβαρὰ μελέται. Τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, νομίζομεν, δὲν ἀνεφάνη εἰσέτι ὁ μέγιστος αὐτῆς ἱστορικός. Ὁ Michelet, ὁ Lamartine καὶ ὁ Carlyle εἶνε ποιηταί, καὶ ἡ ἀνθρωπότης δὲν πρέπει νὰ κριθῇ ὑπὸ ποιητῶν, οἱ οἱ ἀνω τρεῖς. Τοῦ Thiers αἱ σπουδαῖαι ἱστορικαὶ μελέται ζημιουνοῦνται ἐκ τῆς καταχρήσεως, ἣν κάμνει, συγγράφων, τῆς διπλωματικῆς αὐτοῦ δεινότητος. Οὐδὲ ὁ Taine εἶνε ἀλάνθαστος κρίνων τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, διότι τὸ naturalisme του εἶνε σκόπελος σπουδαῖος ὅστις ἐμποδίζει αὐτὸν ἐνίοτε νὰ διακρίνη.

Ὁ Guizot ἐκλέγει πάντοτε ὅ,τι δύναται νὰ διευκολύνῃ εἰς αὐτὸν, ὅπως δυνηθῇ νὰ κάμῃ ἐπιδηξίαν θεσφωρίων. Ὁ Louis Blac εἶνε μεροληπτικός, δὲν ἀνάξιος ἐνίοτε πίστεως. Ὁ Esquirois εἶνε ὁ συνήγορος τῆς ἐποχῆς. Ἀπεβίωσεν ὁ φιλομαθέστατος καὶ ἀριστος πολίτης Ῥώμας κατὰ τὸ 1874 περὶ τὰ τέλη Ὀκτωβρίου.

Σ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ.

PAOLO GIACOMETTI

Ἡ ΓΥΝΗ Εἰς ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΓΑΜΟΝ

ΔΡΑΜΑ Εἰς ΤΡΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ.

[Συνέχεια· ὄρα φυλ. 19.ον]

ΜΑΤΘ. Ναι, ἀλλὰ δὲν περιμένουν νὰ εἶναι μακρὰ ὁ ἐχθρός· σῆθος μὲ σῆθος κτυποῦνται ἔς τὴν μάχην... τῶρα παραδείγματος χάριν.

ΒΑΑ. Ὁ πόλεμος ἐτελειώσασε.

ΜΑΤΘ. Ἀκόμη δὲν ἤρμησε ἐπίταρξ δικαίωμα τὸ ὅποσον διόλου δὲν σὰς ἀνίκει, γεννήσατε παιδιὰ, ἂν ἴμορῆτε, καὶ τότε, κυρία μου, κάμετέ τα ὅ,τι θέλετε· ἀλλ' ἀφῆτε τὰ παιδιὰ τῶν ἄλλων. Διὰ τὴν δὲν ἐβάλατε ἔς τὴ Σχολὴ τὸν Βαλεντίνον;

ΒΑΑ. Ἐγὼ νὰ ζῆσω χωρὶς τὸν Βαλεντίνον;...

ΣΟΦ. Κύριε Ματθία, σὰς παρακαλῶ...

ΒΑΑ. Ἀλλὰ νομίζετε ὅτι εἶναι δυσύχημα διὰ τὸν Ἐρρίκον... Ἐὰν ἴδῃτε τί ὠραῖο γρατιωτάκι!...

ΜΑΤΘ. Στρατιωτάκι;... (ἐξαπτόμενος)

ΒΑΑ. Ἐπειτα Ἐὰν τὸν εὐλιμῶμεν ἔς τὸν πόλεμον καὶ Ἐὰν γεινῇ κρατηγός.

ΜΑΤΘ. Ἐς τὸν πόλεμον; (λαμβάνων μεθ' ὁρμῆς τὴν βακτηρίαν καὶ τὸν πλύντου) Δουλόσ σας! (ἀναχωρῶν)

ΒΑΑ. Ποῦ πηγαίνετε;...

ΜΑΤΘ. Χαίρετε ἔς τὸν πόλεμον;...

ΣΟΦ. Ἄλλ' ἀκούσατε.

ΜΑΤΘ. Χαίρετε... ἔς τὸν πόλεμον τὸ παιδί μου; χαίρετε. (φρονεῖ σπεύδων)

ΒΑΑ. Τί Σμωδῆς γέρον!... παρατήρησατε πῶρα τί ἰδιώματα ἀπαντᾶ κανεῖς εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον! Λυποῦμαι ὅτι ἐπέσρεψε· σεῖς τῶρα ἐξ αἰτίας του Ἐὰν γίνετε ἄλλη ἐξ ἄλλης... κριμα, σὰς βεβαίω! ἦταν ἄλιος καρὸς ὅπου εἰζώσαμεν μετὰ πολλὴν ἀρμονίαν!

... (παρατηροῦσα τὴν Σορίαν ταρρασομένην ἤδη) Ἴδου, ἀρχίζει ἀπὸ τῶρα ἡ κακὴ ἐπίδρασις τοῦ γέροντος. συγγίθεσε... τὰ μάτια σὰς κοκκινίζουν καὶ διατί;

ΣΟΦ. Μὲ ἐρωτᾶτε, κυρία; σεῖς, ἥτις μ' ἐχωρίσατε ἀπὸ τὸ τέκνον μου;

ΒΑΑ. Καὶ δὲν σὰς μένει ὁ Βαλεντίνος; αἶ; τὸ ζέζω πολὺ καλὰ, διὰ σὰς ὁ Βαλεντίνος δὲν εἶναι τέκνον.

ΣΟΦ. Ἀλλὰ πρὸς χάριν μὴ με βρασανίσετε περισσότερο· ἐξηνητλήθη πλέον ἡ ὑπομονή μου, δὲν δύναμαι πλέον νὰ ὑποφέρω... με ἐνοεῖτε κυρία; ἀφετέ με λοιπόν. ἀφετέ με. (εἰσέρχεται εἰς τὰ δωμάτιά της)

ΒΑΑ. Τί κακοῦ χαρακτήρος γυνὴ! δὲν ἴμορῆ νὰ ζῆσῃ ἡσυχῇ οὔτε ἐν τέταρτον τῆς ὥρας! ἐδῶ χρειάζεται ὅλη ἡ ὑπομονή μου.

ΣΚΗΝΗ Ε'.

ΑΜΕΔΑΙΟΣ καὶ ἡ ἄνω.

(Ὁ Ἀμεδαῖος εἰσέρχεται ἐκ τοῦ μέσου σύνουος φέρων πλὴον καὶ μαστίγιον).

ΒΑΑ. Τί ἔχεις, παιδί μου;...

ΑΜΕΑ. Τίποτε.

ΒΑΑ. Δὲν ἠξέυρετε τὸ νέον;... ἐπέσρεψεν ὁ κύριος Ματθίας.

ΑΜΕΑ. Καὶ τί με μέλει;...

ΒΑΑ. Πρέπει νὰ σὲ μέλῃ διότι ὁ πονηρὸς ἐκεῖνος γέρον εἶναι ἕνας κακὸς· μ ο υ σ α φ ῖ ρ η σ ἔς τὸ σπῆτι μας, ἕνας κακίστος σύμβουλος τῆς συζύγου σου. Καὶ τῶντι μολὶς αὐτὴ ὠμίλησε μετὰ τὸν πλοῦτον σου, ἦλλαξε τρόπους, καὶ μοῦ ἔχασε πάλιν τὸ σέβας, ὥστε, ἂν εἶχον ὀλιγωτέραν φρόνησιν Ἐὰ ἐφιλονεικούσαμεν καὶ Ἐὰ ἤρχοντο τὰ ἄνω κάτω ἔς τὸ σπῆτι.

ΑΜΕΑ. Ὡ! ἀηδίασα πλέον με αὐτὴν τὴν ζωὴν. (περιπατεῖ λίαν κακοδιάθετος) Δὲν ἀκούσων, ὄχι, αἱ σκέψεις, αἱ ὑποθέσεις, αἱ δυσυχίαι αἰτινες ὡς βροχὴ πίπτουσι ἐπάνω μου, ἀλλὰ προσθέτονται καὶ τὰ παρὰ πῶνα, αἱ οικιακαὶ ἐριδες... ὦ! λάθετε καὶ σεῖς ὀλιγὴν ὑπομονὴν!

ΒΑΑ. Λοιπὸν εὐχαρισεῖσαι νὰ μὴ σέθωνται τὴν μητέρα σου;...

ΑΜΕΑ. Ἄπ' ἐναντίας· καὶ ἐν τις ἐτόλμα δὲν Ἐὰ ἔμενον ἀτιμωρητος· σὰς τὸ ὀκνίζομαι Ἐὰ ὑπέμενον μᾶλλον προσβολὴν εἰς ἐμὲ γενομένην. Συγγνώμην, μῆτερ μου. Ἄλλ' ἔὰν ἠξέυρετε πόσον πάσχω ἐδῶ (δεικνύει τὴν καρδίαν)

ΒΑΑ. (μετὰ σπουδῆς) Τί σοῦ συνέβη, χαρὰ μου; ΑΜΕΑ. ἠξέυρετε πόσον ἴλπισα ἐκ τῆς ἐταιρίας τῆς Μασσαλίας.

ΒΑΑ. Κ' ἐγὼ πιστεύω ὅτι ἀρετὰ κελὸν τόκον Ἐὰ σοῦ δώκων αἱ μετοχαὶ σου τριάντα γυλιὰδων φράγκων.

ΑΜΕΑ. Τί λέγετε ; . . . ή εταιρία έχρωκόπησε· υπήρξεν άτιμος άπάτη, παρίς τηθεσά εις τούς άπρονότους· τό κεφάλαιον ήτο ιδανικόν...δέν υπήρχε!

ΒΑΑ. Τί άκούω, παιδί μου ; . . .

ΑΜΕΑ. Ναι· γαλλική μηχανογράφία ! Και ήξούρετε ότι ό Ιγνάτιος μοι έδάνεισε τό ποσόν εκείνο, και Κύριος οίδε υπό ποίους όρους ! Τώρα έληξαι αι συναλλαγματικά· ό Ιγνάτιος έλπίζων όχι ολιγώτερον έμου εις τούς άγύρτας τής Μασσαλίας εά συγκατένευεν εις την άνανέωσιν αύτών, αλλά σήμερα δέν δύναμαι νά λάθω τίποτε πλέον παρ' αύτού, έννοεί νά κάμη χρήςιν των δικαιωμάτων του.

ΒΑΑ. Και δέν είναι δυνατόν νά καμφθί ;

ΑΜΕΑ. Μοι έπήλθε μία σκέψις, αλλά . . .

ΒΑΑ. Τί, παιδί μου ; 'πέ το 'ς τή μητέρα σου.

ΑΜΕΑ. Νομίζω ότι ό Ιγνάτιος αγαπά τήν 'Αμαλίαν.

ΒΑΑ. Τήν 'Αμαλίαν ; . . .

ΑΜΕΑ. 'Εάν διά του συνοικεσίου τούτου ήδυνάμεθα . . .

ΒΑΑ. Βέβαια μέ μιή προίκα πενήντα χιλιάδων φράγκων τήν όποιαν εά καταβροχθίση . . .

ΑΜΕΑ. Τά πάντα εά έδιορθούντο . . . αλλά φοβούμαι μή ή σύζυγός μου ! . . .

ΒΑΑ. "Ω, νά τώβλεπα κι' αύτό, νά φέρη δυσκολίας όταν πρόκειται νά διορθώσης τά συμφέροντά σου!

ΑΜΕΑ. 'Οπωσδήποτε είναι ιδέα άνευ βάσεων ! . . .

ΣΚΗΝΗ ΣΤ΄.

ΚΥΡΙΑΚΗΣ, έπειτα ΙΓΝΑΤΙΟΣ και ό άνω.

ΚΥΡ. Σας ζητεί ό κύριος 'Ιγνάτιος· 'μπορεί νά έλθη ;

ΑΜΕΑ. Ευθύς.

ΚΥΡ. (σιγά προς τήν Βαλεντινήν) Κυρά, κόπιασε μιή στιγμή 'ς τή σάλα γιατί κάτι έχω νά σας 'πώ. ('Αμή, κυρά Βαρβαρούλα, τώρα εά μάθω ή κυρά ελα σου τά μυσικά.) (φεύγει)

ΑΜΕΑ. 'Ας ίδωμεν όποιας ιδέας έχεις.

ΒΑΑ. Κάμε τά πράγματά σου μέ φρόνησιν, παιδί μου. (έξέρχεται)

ΣΚΗΝΗ Ζ΄.

ΙΓΝΑΤΙΟΣ και ό άνω

ΙΓΝ. Φιλιτάτέ μοι.

ΑΜΕΑ. (φιλοφρόνως) Καθήσαστε.

ΙΓΝ. Ευχαρισώ πολύ. 'Αν δέν απατώμαι, ωχριάτε 'λιγάκι έμπρός μου, και δέν έχετε δά και άδικον εις αύτό τό Σηλάκιον κρατώ τάς συναλλαγματικάς σας, εις αύτό τό άλλο, σιμά 'ς' τήν καρδιά μου, είναι έν

ένταλμα συλλήψεως, δι' ύμās, φιλιτάτέ μοι κύριε.

ΑΜΕΑ. Συλλήψεως ; . . .

ΙΓΝ. Ναι· τό έλαβον πρό όλίγων ήμερών, χωρίς νά τό μεταχειρισθώ, διότι εά έσυμφώνουν εις την άνανέωσιν των συναλλαγματικών, μέ μικράν αύξήσιν του τόκου, όχι περισσότερον του είκοσι τοίς εκατόν . . . αϊ ; τί διάβολο, χριστιανοί είμεθα ! . . . αλλά σήμερα δέν δύναμαι· αι μετοχαι σας έχρωκόπησαν λοιπόν ;

ΑΜΕΑ. Λοιπόν εφέλετε νά πληρώσω ; . . .

ΙΓΝ. 'Ημπορείτε ; . . .

ΑΜΕΑ. "Οχι.

ΙΓΝ. Τότε . . .

ΑΜΕΑ. Θέλετε νά διατάξητε τήν σύλληψίν μου ;

ΙΓΝ. 'Ισως ναι, ίσως όχι.

ΑΜΕΑ. 'Εξηγήθητε.

ΙΓΝ. 'Εξηγούμαι· έγώ, φιλιτάτέ μοι, είμαι έρωτευμένος.

ΑΜΕΑ. ('Εφθάσαμεν προσοχή !)

ΙΓΝ. 'Αλλά τόσον έρωτευμένος, ώς εις ήλικίαν τριάκοντα όκτώ ετών, ή καρδιά μου πενήντα χιλιάδας παλμούς κτυπά εις μιάν ώραν· αγαπώ μιάν ώραιαν και χαρισάστην κόρην τήν όποιαν ήθελον νά δώσω μητέρα εις τά τέκνα μου.

ΑΜΕΑ. Και τί έπεμβαίνω έγώ εις αύτά ; . . .

ΙΓΝ. 'Επεμβαίνετε και καλά μάλις, διότι ή περι ής ό λόγος είναι ή προγονή σας.

ΑΜΕΑ. (προσποιούμενος έκπληξιν) Πώς ; και είναι δυνατόν ;

ΙΓΝ. 'Εάν δι' ύμών λάθω τήν χειρά της, ιδέτε άν είμαι ή όχι έρωτευμένος, κάμνω κομμάτια τάς συναλλαγματικάς σας.

ΑΜΕΑ. Τφόντι ; . . .

ΙΓΝ. "Ομως, νά εξηγηθώμεν καλήτερα, ό έρωσ μου είναι μάλλον κλασικός ή ρομαντικός ! δηλαδή, ε' άνανεώσωμεν τάς συναλλαγματικάς, μέ τόν τόκον, ως σας είπον, είκοσι τοίς εκατόν. Δότε μοι λοιπόν μιάν άπάντησιν.

ΑΜΕΑ. 'Υπέρχουσι πολλαι δυσκολιαι.

ΙΓΝ. 'Ας λείψωσι λοιπόν οι τόκαι.

ΑΜΕΑ. 'Η 'Αμαλία είναι δεκαεξ' ετών, και σεΐς έχετε είκοσι δύο περισσότερον.

ΙΓΝ. Σας παραχωρώ διορίαν ενός έτους διά τήν πληρωμήν.

ΑΜΕΑ. Είσθε χήρος και πατήρ τριών τέκνων . . .

ΙΓΝ. Δύο ετών διορίαν λοιπόν.

ΑΜΕΑ. Η σύζυγός μου ε' άντισή.

ΙΓΝ. Σας χαρίζω και πέντε χιλιάδας φράγκων.

ΑΜΕΑ. Και ό πάππος ; . . .

ΙΓΝ. 'Επέστρεψε ; . . .

ΑΜΕΑ. Βέβαια.

ΙΓΝ. Αυπούμαι !

ΑΜΕΑ. Θ' άρνηθί τήν συγκατάθεσίν του.

ΙΓΝ. Τότε . . . τότε διατάττω τήν σύλληψίν σας· έπαντήσατέ μοι.

ΑΜΕΑ. 'Επιστρέψατε μετά μιάν ώραν

ΙΓΝ. Θά έθω. (άπομακρύνεται όλίγον και λέγει καθ'εαυτόν) Δέν είναι δά και τόσφ καλή δουλειά· ες ίδωμεν τό είκοσι τοίς εκατόν εις τριάντα χιλιάδας φράγκων, εις έν έτος, φέρε εξ' χιλιάδας, και πέντε χιλιάδας τάς όποιας τφ δίδοι εις δώρον, γίνονται ένδεκα χιλιάδες . . . πολύ σοφίζει ή ώραία και χαρισάσθη ! . . . έμωσ ή προίξ άνέρχεται εις πενήντα χιλιάδας φράγκων . . . έπειτα ή κόρη πιθανόν νά κληρονομήσθ και από τόν γέροντα, ός εις όπωσδήποτε 'γλίγωρα ε' άποθάνη . . . ναι, ή υπόθεσις δέν είναι κακή, είναι υπόθεσις χρηματιστική. Μετά μιάν ώραν εά επιστρέψω και τότε βλέπομεν. (άπίρχεται)

ΑΜΕΑ. Δύσκολος είναι ή πραγματώσις του συνοικεσίου τούτου· αλλά διατί ; . . . τό συνοικέσιον είναι εξάρστον, και έπειτα ή σοφία συνείσθε πλέον νά κάμη κατά τήν γνώμη μου, και ή 'Αμαλία εά υπακούσθ εις τήν μητέρα της· δέν θέλω γά χάσω καρόν· (πλησιάζει εις τό δωμάτιον τής σοφίας και κράζει) σοφία, σοφία

ΣΚΗΝΗ Η΄.

ΣΟΦΙΑ και ό άνω.

ΣΟΦ. 'Έχεις νά μοι είπης τίποτε ;

ΑΜΕΑ. Ναι, πρέπει νά σοι όμιλήσω διά τήν εύτυχίαν τής Συγατρός σου.

ΣΟΦ. Τής 'Αμαλίας ;

ΑΜΕΑ. Ούτω δέ θέλεις πεισθί ότι αγαπώ τά τέκνα σου εσφ και τόν Βαλεντινον, άρνού ασχολούμαι περί τήν εύτυχίαν των.

ΣΟΦ. Τέλος περί τίνος πρόκειται ;

ΑΜΕΑ. Περί γάμου.

ΣΟΦ. Θέλεις λοιπόν νά μέ χωρίσης και από τήν 'Αμαλίαν ;

ΑΜΕΑ. Αι νεάνιδες, αγαπητή μου, ή 'γρήγορα ή άργά όρειλousι νά παρατηθώσι τής οικογενείας των ίνα εισέλθωσιν εις μιάν άλλην.

ΣΟΦ. Τό γνωρίζω ! και έχεις έτοιμον κανένα καλόν γάμον.

ΑΜΕΑ. Ναι, είναι εξάρτος εύκαιρία, άνήρ πλούσιος.

ΣΟΦ. 'Ολίγον είπες· ποίος είναι ; . . .

ΑΜΕΑ. 'Ο κύριος Ιγνάτιος.

ΣΟΦ. 'Ο Ιγνάτιος ; . . . ε ! πιστεύεις ότι ούτως εκάφεθης διά τήν εύτυχίαν τής Συγατρός μου ;

ΑΜΕΑ. Τό πισεύω ζετικώς.

ΣΟΦ. 'Ηπατήτης πολύ. 'Η άνισότης τής ήλικίας, ή χαρακτήρ του Ιγνατίου, εά ήσαν ήδη δύο μέγιστα έμπόδια, αλλά μένει τό ισχυρότερον δι' έμέ.

ΑΜΕΑ. Και τό έμπόδιον τούτο συνίζεται ; . . .

ΣΟΦ. Εις τά τέκνα του πρώτου γάμου και πιστεύεις ότι έγώ ήθελον παρασκευάσει εις τήν Συγατέρα μου αύτούς μου τούς πόνους, αντί νά τούς άπομακρύνω διά παντός άπ' αύτήν ; . . .

ΑΜΕΑ. Πολύ διαφέρουν έμωσ τά πράγματα.

ΣΟΦ. 'Αλλ' οι γονεις τής άποθανούσας σύζυγου του Ιγνατίου ζώσιν άκόμη, άν άλλα τέκνα γεννηθώσιν, άναπόφευκτον θέλουσιν εισθαι αι προτιμήσεις, τά παράπονα . . . σκληράν έλαβον πείραν έγώ αύτή !

ΑΜΕΑ. 'Ότε μετεμελήθης διά τόν δεύτερον γάμον σου ;

ΣΟΦ. "Ω, 'Αμεδαΐε ! πιστεύω ότι επανειλημμένως σοι απέδειξα τόν έρωτά μου, πιστεύω ότι υπήρξα σύζυγος μάλλον ή μήτηρ.

ΑΜΕΑ. 'Αλλ' έχεις εναντίαν γνώμην περί του γάμου τής 'Αμαλίας.

ΣΟΦ. Τούτο Σερωφ καθήκον μου.

ΑΜΕΑ. Και άν ή ανάγκη επέβαλλον αύτόν ;

ΣΟΦ. Είναι άδύνατον.

ΑΜΕΑ. "Οχι ; . . . άκουσον. 'Η εταιρία τής Μασσαλίας έχρωκόπησε.

ΣΟΦ. Πώς ; . . . και αι μετοχαι σου ; . . .

ΑΜΕΑ. 'Απολώσθησιν.

ΣΟΦ. Θεέ μου ! . . .

ΑΜΕΑ. Γνωρίζεις ότι ό Ιγνάτιος μοι έχορήγησε τάς τριακοντασιχιλιάς λίρας, αλλά δέν γνωρίζεις ότι αι συναλλαγματικά έληξαν, ότι έχει ένταλμα συλλήψεως κατ' έμού, και μόνον υπό τόν όρον του γάμου είναι έτοιμος νά συμβιβασθί, νά αναπέσθ τάς συναλλαγματικάς, παρέχων μοι διετή παράτασιν προς πληρωμήν, άνευ τόκου, και μάλις μέ ζυσίαν μέρος τής προς αύτόν όρειλής μου.

ΣΟΦ. "Α !

ΑΜΕΑ. Λοιπόν ; . . .

ΣΟΦ. Αυτή είναι ή σκληροτέρα ύψισθ δουικασία ! και τολμάς νά μοι προτεινής αύτήν ; έγώ νά ζυσιάσω, νά παλήσω τήν Συγατέρα μου, τήν καρδιάν, τό μέλλον όλου του βίου της ;—Ποτέ δέν εά τό πράξω, τό όραίζομαι, ποτέ !

ΑΜΕΑ. (έκαπτόμενος) ε' εύχαρισώ ! 'Εντός μιξς ώρας λοιπόν μέ περιμένει ή φυλακή των όρειλετών.

ΣΟΦ. Θά εύρωμεν άλλο μέσον . . . οιονδήποτε, όχι έμωσ αύτό, όχι.

ΑΜΕΑ. Σ' δέν δύνασαι νά διαθέσης τίποτε, μοι τό είπες, έγώ δέν ήξούρω εις ποίον ν' αποταθώ . . . τό πην λοιπόν έτελείωσει εις τήν φυλακήν ! . . . αλλά πρην ή ύποσώ τοιαύτην άτιμωσιν εά πράξω . . .

ΣΟΦ. Τί ; . . .

(έκ του Ιταλικού)

(άκολουθεί)
Γ. Κ. ΣΦΗΚΑΣ.

ΣΙΝΑΙ ΠΕΙΡΑΤΑΙ

Υπό

ΣΠΥΡΙΑΩΝΟΣ ΚΟΗΣΕΒΙΚΗ

— **ΚΥΡΙΑ** πλοίαρχε, εφώναζεν ὁ πρωτοὺς ἐκ τῆς σκοπιᾶς αὐτοῦ.

— Τί τρέχει; ἠρώτησεν ὁ προσφωνηθεὶς.

— Πιστεύω ὅτι διακρίνω πρὸ ἡμῶν ἰσοφόρον! ἐπὶ δὲ τοῦ καταστρώματός τοῦ κινούμενα λευκὰ ἀντικείμενα.

— Ὅα εἶνε πιθανῶς θαλάσσιον τι πτηνόν. Ἐ, Γιάνην, φέρε μοι τὸ τηλεσκοπίον.

Ναυτόπαις σπεύσας ἐξετέλεσε τὸ προσταχθέν.

— Διάβολε! Ναυτοὺς κολυμβᾷ εἰς ἀπέρασιν! ἀνέκραξεν ὁ πλοίαρχος διὰ τοῦ τηλεσκοπίου τὰ πρὸ αὐτοῦ ἐπισκοπήσας. — Πηδάλιον ἀριστερὰ, διεύθυνσις πρὸς ΑΒΑ.

— Ὁ δυστυχὴς κολυμβᾷ ἐπὶ μιᾶς κεραίας, εἶπεν ὁ ὑποπλοίαρχος, εἰς ὃν ὁ πλοίαρχος ἔδωκε τὸ τηλεσκοπίον ἵνα καὶ οὗτος ἐξετάσῃ τὰς διαπονήσας ἐκτάσεις. Ἦτο εὐτυχία δι' αὐτὸν ὅτι ὁ Πέτρος εἶδε τὰ σημεῖόν του. Τίς οἶδεν ἀπὸ πόσεως ὄρας πλανᾶται ἐπὶ τῶν κυμάτων.

— Τοῦτο εἶδὲ τὸ μάθωμεν μετ' ὀλίγον. Ἐτοιμάσατε λέμβον,

Ὁ διάλογος οὗτος ἐγένετο ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ μονοκρούτου L' Amorevole τοῦ πλοίαρχου Πέτρου Ραϊκόβιτις τόνων 650. Τὸ πλοῖον ἀναυπηγήθη τῷ 1802 ἐν Ἐνετίᾳ καὶ ἦν τὸ πρῶτον πλοῖον τοῦ ἐφοπλιστοῦ Ροδόλφου Κοψεβίχ. Ὅτε ἐν ἔτει 1806 οἱ Ἰάλλοι ἐπαλέμησαν πρὸς τοὺς Μαυροβουίνους καὶ Ῥώσους, οἱ κάτοικοι τοῦ κόλπου τοῦ Cattaro (Bocche di Cattaro) διαταγῇ τοῦ Ῥώσου ναυάρχου Σεγκαβίν ἐξόπλισαν ἑἴςον εὐλοῖσαν ἐξ 22 πλοίων, ὧν τὸ μέγιστον ἦν ἡ Amorevole ἔχουσα πλῆρωμα 200 ἀνδρῶν καὶ 18 τηλεβόλα τῶν 18 λιτρῶν. Ὅτε δὲ τῷ 1814 ὁ κόλπος τοῦ Καττάρου ἐγένετο Αἰγυπτιακός, ἐνεπέτασε καὶ ἡ Amorevole τὴν αἰγυπτιακὴν σημαίαν. Ἐν ἔτει 1834 ἦτο ἐπὶ πλώμας καὶ μάστιγα κηπευτῶν εἰς τὴν Σιναιὴ ἐπὶ σκοπῇ ἐμπορικῇ. Ἐν τῇ ἐποχῇ ταύτῃ εἶχε λήξει τὸ προνόμιον τῆς ἐταιρίας τῶν Ἰταλικῶν Ἰνδιῶν καὶ πολλοὶ κερδοσκοποὶ ἐφοπλιστῶν ἐπρωθυμοποιήθησαν νὰ ὀφελῆθωσιν ἐκ τούτου — πάντες ὅμως μάτην ἐκοπήσαν, ἐπειδὴ οἱ Σίναϊ διατέλουσιν ἐπὶ λίαν περιωρισμένοι ἐν ταῖς σχέσεσι καὶ ἐπιμυξίαις αὐτῶν.

Οὐδενὸς ἦν ττον καὶ ὁ Ραϊκόβιτις ἐν τῇ ἀποπέρας αὐτοῦ ταύτῃ ἀποτυχῶν, ἔπλεε νῦν πρὸς τὸ Ton-

king πλείονας ἐπιτυχίας ἐκείθεν ἐλπίζων. Ὁ περαιτέρω ἐν τούτοις τοῦ πλοίου πλοῦς ἔνεκε τῆς διασώσεως τοῦ ναυαγοῦ παρεκλήθη πλεόν ἢ ὅσον ἐνόμισαν κατ' ἀρχάς.

Ἡ σωσίσιος λέμβος ῥιφθεῖσα εἰς τὴν θάλασσαν εἶχεν ἐπανέλθῃ κομισάσα τὸν σωθέντα ναυαγόν. Μετὰ τὰς δεύσας περιποιήσεις καὶ ἀφοῦ ἐνέδυσαν αὐτὸν, ἀναλαβὼν οὗτος δυνάμεις ἐξέθηκε τῷ πλοίαρχῳ καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν τὰ ἐξῆς:

«Εἰμαι ὁ πλοίαρχος τοῦ Πορτογαλλικοῦ πλοίου A fiel Izabel (ἡ πιστὴ Ἰσαβέλλα) ὀνομαζόμενος Γουλιέλμος Barredo. Τὸ πλοῖόν μου ἔπλεε ἀπὸ τοῦ Macao πρὸς τὸ Lientschu μετὰ φορτίου ὀπίου, τὸ ὅπιον ἐμελλε νὰ παραλάβῃ ἐκεῖ Κινέζος τις λαθρέμπορος. Χθὲς ἐνῶ εἶχον διαστῆ τὴν ὁδὸν τοῦ Hainan καὶ εὐρισκόμην εἰς 109° 40' Α.Μ. ἀπὸ Γρηνουχίου, δεινὰ κρουγαὶ Fogo! Fogo! (πῦρ) μετ' ἀφύπνισαν.

«Εἰς τῶν ναυτῶν μετὰ τῆς ἐκπράσεως ἀμέτρου φρικῆς προβαλὼν ἀπὸ τοῦ ὄπαιου τῆς ἀποθήκης ἀνήγειρέ μοι ὅτι ἀνεφλέχθη ἡ ἀποθήκη τοῦ οἰνοπνεύματος. Ὁ τροφοδότης κατελήθον μετὰ ἐλευθέρου φωτός ὅπως λάβῃ τὴν διὰ τοὺς ναύτας ἡμερησίαν δόσιν βομίου, ἐπέθηκε τὸ φῶς ἐπὶ τοῦ βαρέλιου· σπινθήρ τις ἐκ τούτου ἐκπηδήσας εἰσέδου ἐκ τῆς ἄνω ὀπῆς καὶ μετέδωκε τὰ πῦρ εἰς τὸ οἰνοπνευμα, ὅπερ διαρρήξεν τὸ βαρέλιον ἐξεχύθη φλεγόμενον κατ' ὅλον τὸν χώρον τῆς ἀποθήκης.

«Ἡ φρικώδης αὕτη ἀγγελία μοι ἀφῆρσε πρὸς σιγμὴν τὴν παρήρησιν τοῦ πνεύματος· δὲν ἐσκέφθην ὅτι καίμενα οἰνοπνεύματα δὲν ἀποσβέννυνται δι' ὕδατος καὶ διέταξα τοὺς ναύτας ἐπὶ τὰς ἀντιλας.

«Ἡ διαταγὴ μου ἐξεπληρώθη, ἀλλ' αἱ φλόγες ἐξετάθησαν ἐπὶ μάλλον, καὶ μετ' ὀλίγον ἔρξαντο καὶ τὰ λοιπὰ βαρέλια φλεγόμενα.

«Τότε δὲ μόλις ἐσκέφθην νὰ σβῶσω τὸ πῦρ δι' ἀποκλεισμοῦ τοῦ ἀέρος. Ἐδῶκα τὰς προσκούσας διαταγὰς, ἀλλ' ἦτο ἤδη πολὺ ἀργά! Ἡ ἐξία τοῦ πυρός εἶχεν ἔδη πολὺ ἐκταθῆ, ὁ δὲ καπνὸς καθίσα τὴν ἀπόσβεσιν λίαν δυσχερῆ. Αἱ φλόγες ἐπὶ μάλλον ἐξηπλοῦντο. Ἐν τούτοις οἱ γενναῖοί μου ἄνδρες ὑπέμεινον. Ἐπὶ σιγμὴν ἐπανῆλθέ μοι ἡ ἐλπίς, ὅτε εἶδον τὰς φλόγας ταπεινωμένας.

«Φρικώδης ἀπάτη! Αἱ φλόγες ἠλαττώθησαν μόλις, διότι τὸ καίμενον βευστὸν διαπεράσαν τὸ ἀπυρροακωμένον ἔδη εὐκαρῶς διεσέδου φλεγόμενον εἰς τὰς χαμηλοτέρας τοῦ πλοίου κοιλότητας, ἐν αἷς ἐφυλάσσοντο τὰ ἐπιποικῶ καὶ τοῦ πλοίου ἐξαρτήματα! βεβρεγμένα διὰ τοῦ οἰνοπνεύματος περιεχύθησαν ταχέως ἰσοὶ καὶ ἰσῖα ὑπὸ ἀδράγων φλογῶν, καὶ τότε ἐσχημάτισα τὴν ἀπέλιπτα πεποιθῆσαι ὅτι τὸ

πλοῖόν μου ἦν ἀμετακλήτως ἀπολωλός.

«Ἐν τούτοις προσεκολλήθη ἐνὶ ἀπομεινόντι ἐτι, πλὴν σκευομένο, καλῆμα. Διέταξα ν' ἀνοίξωσι τὴν ὀπὴν τῆς τρώπιδος, ὅπως εἰσελθόντος τοῦ θαλασσοῦ ὕδατος ἀποσβεσθῇ τὸ πῦρ. Ἰσως δὲ εἴτα ἐμφράξαντες αὐτὴν τὴν ὀπὴν ἠθέλωμεν δυνηθῆ νὰ ἐξαντλήσωμεν τὸ ὕδωρ.

«Ματαῖα ἐλπίς! Ἡ τρώπις ἠνοίγη καὶ τὸ πλοῖον ἔρξατο ἡρέμα βυθίζομενον, ἀλλ' οὐδεμίαν ἐλπίδα ἐντέθεν ἠδυνάμεθα νὰ περιμένωμεν! διότι τὸ πῦρ εἶχεν ἤδη καὶ πρὸς τὰ ἄνω προοδεῦσαι καὶ λάβρον ἐπεξίηται ἤδη τὸ κατάστρωμα.

«Λέμβος ἐπὶ τοῦ καταστρώματος κειμένη κατελήθη ὑπὸ τῶν φλογῶν πρὶν ἢ ἡμεῖς δυνηθῶμεν νὰ τὴν ἀπομακρύνωμεν. Ἐπομένως πλιν τοῦ μικροῦ ἐφοπλίου, ὅπερ ἀτυχῶς ὑπὸ τῶν κυμάτων τῆς τεταραγμένης θαλάσσης ἐπὶ τοῦ πλοίου σφενδονισθὲν συνεβράχη, μόνον ἡ μεγάλη λέμβος ὑπελείπετο ἡμῶν διὰ πᾶσαν ἐνδεχομένην ἀπόπειραν διασώσεως.

«Διέταξα νὰ ἐξοπλισωσιν αὐτὴν καὶ νὰ πληρωσῶσι τροφῶν. Ἀμα τούτου γενομένου, οἱ ναῦται ἔκλυε περαιτέρω διαταγῆς μου καταλιπόντες τὸ πλοῖον ἐνεπήθησαν ἐντὸς αὐτῆς. Ἐπὶ τοῦ πλοίου εἶχον προσέτι καὶ τὰς δύο μου θυγατέρας, δύο θαλερὰ θυγάτρια τὸ μὲν 17, τὸ δὲ 19 Μαΐου ἀνηφόρους ζήσαντα. Ἐγρονυπέτησαν παρ' ἐμοὶ καὶ δεόμενα τῆς Santissima virgin ἠμέλησαν νὰ καταλάβωσι καὶ ταῦτα ἀσφαλῆ τινὰ ἐν τῇ λέμβῳ Ἑσίν.

«Ἐφώναξαν τότε τοὺς ναύτας ὅτι ὄφελον νὰ συμπαράλαβωσι τὰς θυγατέρας μου ἐν τῇ ἀποσπασίσει ἡδὲ τοῦ πλοίου λέμβῳ. Ἄλλ' ὁ ἄσπλαγγνος μάγειρος ἔρρονει ὅτι ἡ λέμβος ἦτο ἤδη ὑπέμεστος καὶ αἱ τροφαὶ ἀνεπαρκεῖς· ἐξοργισθεὶς ἠπέλασαν τὸν ἄθλιον ἐκείνον ὅτι ἤθελον πυροβολῆσαι κατ' αὐτοῦ ἂν μίαν ἐτόλμα νὰ προσθῆ λέξιν.

«Οἱ λοιποὶ ναῦται ὑπῆρχαν φιλανθρωπότεροι· ἐπλησίασαν αὐτῆς τὴν λέμβον καὶ ἐδέχθησαν ἐντὸς αὐτῆς τὴν Δίξαν καὶ Ἐβρίεταν μου. Ἦδη ἐβλεπον καὶ ἐγὼ ὅτι ἡ λέμβος ἦν ὑπερμέτρος πλήρης, καὶ ὅμως ἔπρεπε νὰ εἰσελθῶμεν ἐτι ὁ πηδαλιούχος καὶ ἐγὼ.

«Συνεβούλευσα τοὺς ναύτας νὰ ἐλαττώσῃσι τὸ βῆλος τῶν τροφῶν, οὗτοι ὅμως οὐδὲν περὶ τούτου θέλον ν' ἀκούσων. Ὁ πηδαλιούχος, ἄλλως ἀτρόμητος σύντροφος, ἀπαλώσας ἐν τῇ ταραχῇ ταύτῃ τὸ εὐρύς οὗτο ἐβρίθη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκολυμβᾷ πρὸς τὴν λέμβον παρακαλῶν ἱκετευτικῶς τοὺς πρότερον ὕψιστάμενους τοῦ ἵνα δεγθῶσιν καὶ αὐτὸν ἐν αὐτῇ. Τινὲς τῶν ναυτῶν πρότειναν νὰ συμπαράλαβωσιν ἐμὲ μάλλον, διότι μετ' ἀμφοτέρων ἡμῶν ἡ λέμβος ἠδύνατο νὰ βυθισθῇ. Ἐγὼ ὅμως βλέπων τοῦ πηδαλιούχου μου τὸν φόβον, παρατήθη τῆς σωτηρίας καὶ

παρεχώρησα τὴν Ἑσίν μου εἰς ἐκείνον, ὀκισθέντα μοι νὰ ὀδηγήσῃ, ἂν σωθῶσι, τὰς θυγατέρας μου εἰς τὴν ἐν Λισαβὼνι οἰκογενεάν μου. Ἐγὼ δὲ ὁ πλοίαρχος τῆς A Fiel Izabel μόνος παρέμεινα ἐν αὐτῇ ἵνα μετ' αὐτῆς συναπαλεισθῶ.

«Αἱ θυγατέρες μου θέλον νὰ μερισθῶσι τῆς τύχης μου, προέτρεψαν ἐν τούτοις αὐτὰς νὰ παραμεινωσιν ἐν τῇ λέμβῳ, ἥτις μετ' ὀλίγον εὐρίσκειτο μακρὰν τοῦ πλοίου καὶ ἐμοῦ.

«Αἱ φλόγες εἶχον ἐν τούτοις καταφάγει μέγα μέρος τοῦ πυθμένος τοῦ πλοίου, ὅπερ κατεβυθίζετο τότε ὀλοσχερῶς καὶ ταχέως. Ἐγὼ δὲ ἐμπρὸς παρὰ τὴν πρῶταν ἰσάμενος ἐθεώμην κὲ τοὺς βραχιόνιας ἐπὶ τοῦ γήθους ἐγαυρωμένους τὸ φρικώδες ὠραῖον ἐκείνο θέαμα.

«Κεραία ἀπὸ τοῦ μέσου ἰσοῦ ἀποσπασθεῖσα ἐκυλίθη καιομένη πρὸ τῶν ποδῶν μου. Ἡ θερμότης ἐγένετο ἀνυπόφορος καὶ ἀπεφάσα νὰ ἐκδώσω ταχέως τὴν ἀπόφασίν μου. . . Ἐβρίθη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἔρχισα κολυμβῶν.

«Ἄν εἶχον ἀπομακρυνθῆ τοῦ πλοίου ὅσον δις τὸ μήκος αὐτοῦ, ὅτε ἐγένετο τοῦτο ἄφαντον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου ἐντὸς τῆς θαλασσίας ἀγκάλης, ἥτις εὐρεῖα ἀνοήγιστα ἐκάλυψεν αὐτὸ ἐντὸς τῶν ὑγρῶν κόλπων αὐτῆς.

«Ἡ ἐκ τῆς καταβυθίσεως τοῦ πλοίου προκύψασα θαλασσοδὴνη συμπαρέσυρέ με ὀλίγον, ὥστε μετὰ κόπου ἠδυνάμην νὰ κρατῶμαι ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος. Τοῦτο ὅμως ἐγένετο καὶ πρὸς εὐτυχίαν μου, διότι ἡ θαλασσοδὴνη αὕτη μὲ ἔφερον πλοῖον τῆς κεραίας, ἥτις μικρὸν πρότερον πυρροφλεγῆς εἶχε καταπέσει πρὸ τῶν ποδῶν μου ἐν τῷ πλοίῳ καὶ νῦν ἐσθεσμένη περιεσφύρετο ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος. Γενόμενος κύριος αὐτῆς κατέρωθσα διὰ ταύτης νὰ διακηρῆθῶ ἐπὶ τῆς ὄρας ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος. Τὸ ὑμέτερον τρίτον εἶνε τὸ πρῶτον πλοῖον ὅπερ εἶδον καὶ, εὐλογητὸς ὁ Θεός, εἶδατε ἡγκαίρωσ τὸ σημεῖόν μου καὶ μὲ ἐσώσατε.

«Ὁφείλω ὑμῶν αἰωνίαν εὐγνωμοσύνην· ἀλλ' ἐάν εἶνε δυνατὸν ἐπιθέσατε ἐπὶ τῆς μεγαλοθυμίας σας σέμμα, ἀναζητοῦντες τοὺς ἐν τῇ λέμβῳ ναυαγούς. Ἄν κατορθώσητε νὰ σώσητε καὶ τὰς θυγατέρας μου ἡ εὐγνωμοσύνη μου ἔσκι ἀπειρος.»

Μετὰ ζοηροῦ ἐνδικέρροντος καὶ συμπαθείας ἤκουσαν οἱ ναῦται τῆς διηγήσεως τοῦ Πορτογαλλοῦ.

«Ἀμα ἐτελείωσεν εἶπεν ὁ Ραϊκόβιτις.

— Εὐχαρίστας ἐπιποικῶ νὰ πράξω ὅτι δύναμαι ὅπως σώσω τοὺς ἀτυχῆς ναυαγούς. Ποῦ ὅμως πρέπει νὰ ζητήσω αὐτούς; ἡ θάλασσα εἶνε τόσον εὐρεῖα!

— Ποῦ εὐρισκόμεθα νῦν; ἠρώτησεν ὁ Barredo.

— Εἰς τὴν γραμμὴν 109°, 31' A.M. καὶ 20' 8' B.H.

— Τόσο μακρὰν ἦδη; Τότε ἀνάγκη πάντως νὰ ἀποκλίνητε τῆς ὁδοῦ ὑμῶν· διότι καθ' ἣν ὄραν ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ ἐφάναζαν τῶν παδαλιούχων νὰ διευθύνῃ τὴν λέμβον πρὸς Α καὶ νὰ ζητήσῃ νὰ φθάσῃ τὸ ἀκρωτήριον Capi εἰς τὴν ἐγγυτέραν ἀκτὴν.

— Ἡ παρέκκλισις ὅμως δὲν εἶνε τόσο μεγάλη, εἶπεν ὁ 'Ραϊκόβιτις ἴψως ἐτασιακὸν ἐπὶ τοῦ χάρτου βλέμμα. Ἀπέχουσαν ἐκεῖθεν 25 περίπου μίλια καὶ ἂν πλώμεν μετὰ τῆς ταχύτητος ταύτης ἐντὸς 4 ὥρων εἰς εἰθελα ἐκεῖ. Ἐν τῇ ἀναζητήσει λοιπὸν καὶ τῇ ἐπανόδῳ δὲν εἶδε χάσω εἰ μὴ μίαν ἡμέραν. Ὁ ἐροπλιλὴς μου εἶνε λίαν φιλόανθρωπος, ὥστε θέλει ἐπανέσει τὰς πρὸς σωτηρίαν ναυαγῶν προσπάθειάς μου.

— Ω! πόσον εὐγνώμων εἶμαι πρὸς ἡμᾶς διὰ τὴν μεγαλόψυχον ἀπόφασίν σας! Μοὶ ἀποδίδετε τὸ δεύτερον ἦδη τὴν ζωὴν! Ἀνέκραζεν ἐνθουσιῶν ὁ Barredo.

Ὁ 'Ραϊκόβιτις διέταξε τότε ἀλλαγὴν κατευθύνσεως καὶ τὸ πλοῖον ἐπάτην ABA. Μετὰ 4 ὥρας ἐπλησίασαν τὸ ἀκρωτήριον Cami καὶ παρέπλευσαν τὰς ἀκτὰς πρὸς Β. Πάντα τὰ παραπλέοντα σινικὰ πλοίαρκα προσκλήθησαν ἠρωτήθησαν, ἀλλ' οὐδὲν αὐτῶν ἐγνώριζε τι περὶ τῶν ναυαγῶν.

Καὶ αὐτὴς τέσσαρες ὅλαι ὥραι ματαίωσαν ἐρευνητῶν διέβρυσαν καὶ ἡ ἡμέρα ἤρξατο κλίνουσα πρὸς τὴν δύσιν. Εἶχον ἦδη φθάσει παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ Tehing-tang-tschiang. Περιττὸν εὐερόρου πλεόν ἀμύρτεροι οἱ πλοίαρχοι νὰ συνεχίσωσιν ἐπὶ τὰ πρόσω τὸν πλοῖον αὐτῶν, καθ' ὅσον ἀπίθανον ἦτο ὅτι οἱ ναυαγοὶ ἐπὶ τοσοῦτον ἀπεμακρύνθησαν. Ὁ Barredo πιθανώτερον εὐερόρει ὅτι οἱ ἀναζητούμενοι εἶχον προσομισηθῆ εἴτε εἰς τὴν νῆσον Hainan εἴτε εἰς τὴν μετὰ τὸ Cami καὶ Paischa ἡπειρωτικὴν ἀκτὴν. Ὅθεν ὁ 'Ραϊκόβιτις ἀπεράσασεν ἐκεῖσε νὰ διευθύνῃ τὰς ἐρεῖνας αὐτοῦ. Ζήτημα μόνον ἦν ἂν ἐπρεπε νὰ διέλθωσι τὴν νύκτα ἐνταῦθα ἀγυροβολήσαντες, ἢ νὰ ἐξακολούθωσι πλεόντες ἐν τῷ ἀνοικτῷ πελάγει. Διὰ τὸν φόβον τῶν ἀπειρῶν πειρατῶν, ὅτινες τὰς θαλάσσας ταύτας ἐπλήρουσαν, ἀπεράσασεν ὁ πλοίαρχος νὰ θαλασσοπλοήσῃ δι' Ἰλλης τῆς νυκτός. Ὅθεν σφέψαντες τὰ ἰσθμὰ ἐπλευσαν πρὸς Ν.

Ἡ νύξ ἦν σκοτεινὴ. Πυκνὸν νεφρὸν προκάλυμμα διέκοπτε τὴν μετὰ τῆς γῆς διεύθυνσιν τῶν ἀκτίνων τῆς πανσελήνου. Αἶφνης τὸ πλοῖον ἠσθάνθη δεινὸν τινάγμα, ὅστις τοὺς μὲν κοιμημένους ἀρύπνισεν τοὺς δὲ ἀγρυπνοῦντας ὀρθίους ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐρρίψεν χαμαί. Ὁ πλοίαρχος ἐσπευσε ἡμίγυμος ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Ἡ κορβέττα εἶχεν ἐπικαθίσει ἐπὶ ὕψω.

Ἐν μεγίστῃ ψυχραμίᾳ ἔδωκεν ὁ 'Ραϊκόβιτις τὰς διαταγὰς αὐτοῦ. Οἱ ἄνδρες ἐξεπλήρουσαν αὐτὰς κατὰ γράμμα καὶ μετ' ὀλίγον ἐγνώσθη ὅτι κορβέττα εἶχεν ἐπικαθίσει ἐπὶ ἀμυδάους ἀκτῆς καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς βλάβης.

Ὁ Barredo συνεβούλευσε νὰ ζητήσωσιν διὰ βαλῶν τῶν τηλεβόλων βοήθειαν, ἀλλ' ὁ πρωτοεὶς εἶπεν ὅτι τοῦτο ἤθελε προκαλέσει τὴν προσοχὴν τῶν πειρατῶν καὶ προκρίτερον ἔκρινε ν' ἀναμείνωσι τὴν ἐπὰνοδον τῶν ὑδάτων, ἅτινα ἤθελον ἀνυψώσει αὐτὸς· τὸ πλοῖον καὶ ἤθελον διευκολύνει τὸν πλοῖον αὐτοῦ. Τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἦν φυσικῶς διὰ τὸν περιήροντιν πατέρη φρικώδης ἀγωνία.

Ἡ ἡμέρα ὑπέφωσκε καὶ ἡ κορβέττα ἐπεκράθητο ἐπὶ σφραγῆς ἐπὶ τῆς ἄμμου. Σινικὸν πλοίαρκα ἐπιφανὲν ἔσπεψε τὰ ἰσθμὰ αὐτοῦ καὶ ἔπλεε ταχύπλοον πρὸς τὸ πλοῖον, διαγνοῦν δὲ τὴν αἰτίαν τῆς ἀκινήσεως αὐτοῦ, ἀνέκρουσεν αὐτὸς πρῶτον.

— Διάβολε! ὑπενοθήρισεν ὁ Barredo ὑποπτον πλοῖον! ἀπόζει πειρατιοῦ! Ὅθ' ἦτο λαμπρὰ ὄντως ἐκπληξίς ἂν ἐνταῦθα καθηλωμένοι ἀναγκασθῶμεν ν' ἀποκρούσωμεν ἐπιθεσιν Σινῶν πειρατῶν!

— Ἄ μπά! ἀπάντησεν ὁ 'Ραϊκόβιτις μετὰ ἐκφράσεως καταφρονητικῆς. Ἡ Amorevole εἶνε ἐτοίμη νὰ ὑποδεχθῆ αὐτοῦ καὶ νὰ ἐπιδαίξῃ τοὺς ὀδόντας τῆς.

Καὶ ταῦτα λέγων ἐρρίψεν ὑπερήφανον βλέμμα ἐπὶ τῶν ἐξ τηλεβόλων του τῶν 15 λιτρῶν, ἅτινα ἔκειντο ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καὶ ἀπετέλουσαν τὸν δισκὸν τῆς κορβέττας ἐξοπλισμὸν, καὶ ἐξηκολούθησεν.

— Ὅτε ὁ ἐροπλιλὴς μου μὲ διέταξε νὰ πλεύσω πρὸς τὰς θαλάσσας ταύτας ὑπελόγησε πάντως τὴν πιθανότητα τῆς μετὰ πειρατῶν συγκρούσεώς μου, δι' ἣ καὶ ἐπηύξησε τὸ πλήρωμα τοῦ πλοῖου μέχρι 30 ἀνδρῶν. Ὅσῳ λοιπὸν καθηλωμένοι καὶ ἂν εἴμεθα οὐδεὶς πειρατῆς εἰς τολμήσῃ ἀτιμωρητὶ νὰ πλησιάσῃ ἡμᾶς.

Ὅλίγα ὥραι παρήλθον καὶ ἰδοὺ ὀλόκληρος σελήνος σινικῶν πλοιαρῶν ἐπεφάνη πρὸς τὴν κορβέττα κατευθυνόμενος.

— Διάβολε! ἀνέκραζεν ὁ Barredo κατὰπληκτος, ὀλόκληρος στόλος πειρατῶν.

— Νομίζετε ὅτι εἶνε πειραταί;

— Εἶμαι βέβαιος.

— Οἱ ἄνδρες ἐπὶ τοῦ καταστρώματος! Ἐτοιμάζετε τὰ τηλεβόλα!

(ἀκολουθεῖ)

(ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ).

H ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ.

IL DI 11 DEL GIUGNO 1885

FAUSTO FELICE

IN CUI

MONSIGNOR DIONISIO NICOLSI

VESCOVO ELETTO

DELLA CHIESA LATINA

DI ZANTE E CEFALONIA

GIUNGEVA A CORFÙ

DIRETTO A ROMA

PER LA SUA EPISCOPALE CONSACRAZIONE

FRANCESCO DI MENTO

A TESTIMONIANZA

DI AFFETUOSA STIMA

DEDICAVA.

ODE

Ond' Ei vi schiuse il florido
Sentiero dell' onor.

Or Voi salutan ilari
Di Propaganda i figli
Che vi desiano fervidi
Di rose ornati e gigli
Il vostro ovile a pascere
Anni sereni ognor.

Al nostro gaudio associasi
La fervorosa prole
Di quell' Umil che in tenebre
Splendè qual novo Sole;
E in tenero connubio
La Povertà sposò.

Già tutto in festa adornasi
Il florido Elicono,
E le Camene tessonvi
Di lauro la corona,
Chè del suo mel Polinnia
Il vostro verso ornò.

Che se Corcira allegrasi
Del caro suo Pastore,
Zacinto ancor allietasi
Volle tra' suoi cultori;
Per contemplar poi fulgido
Il Ver nella Deità.

Di pio Pastor sollecito
Le cure divideste;
E protettor del misero
Insieme a Lui vi feste,

In bianco velo scendere
Cinto d' ulivo il crine,

Adorna di bell' iride,
Dalle magion divino
Veggio d' Amor la Figlia
Sui vanni del desir.

Giorni felici scorrere
Voi vi vedrete in seno,
Cantò sull' aurea cetera,
E d' ogni ben terreno
Trascenderà la grazia
Dono del mio Signor.

E se d' Averno il demone
A lotte vi destina,
Deh, non temete, impavide
Vi sosterrà Divina
Fede a vittorie solita
Che irride il suo furor.

In aere più spirabile
Vedrete la procella
Cangiarsi per voi rapida,
Fidando in quella Stella
Che a scorta dell' uom misero
Il Nume gli donò.

Disse; ma pria di riedere
Ove il mortal s' india,
Vér loro i rai cerulei
Chinò amorosa e pia,
E con sorriso angelico
In fronte le bacio.

A
SUA ECCELLENZA REVERENDISSIMA
MONSIGNOR
DIONISIO NICOLOSI
VESCOVO ELETTO
DELLE CHIESE LATINE DI ZANTE E CEFALONIA
NEL DI 11 GIUGNO 1885
IN CUI
PASSANDO PER CORFÙ
RECASI A ROMA
PER RICEVERE LA CONSACRAZIONE
I CANONICI CORCIRESI
AUGURANO
SALUTE E FELICITÀ.

SONETTO

Eco fedele d' amistà, plaudente
L' accento volgo a Te, Nuovo Pastore,
All' amico inneggiando, giustamente
Delle Infule levato al sommo onore.

Le doti io non encomio di Tua mente,
Nè il Tuo di carità sì acceso cuore,
Nè la grazia del dir sì commovente
Che l' alma infiamma di virtù all' amore.

Taccio dell' opre, che pregiato e caro
A Zacinto ti fèr patria diletta,
Ove risplende il nome Tuo sì chiaro.

Solo i nostri dirò voti sinceri:
«Ogni ben che 'l Tuo cor dal Cielo aspetta,
»Sempre, per Te, pel Gregge Tuo, s' avveri!»

L' amico T. A. P.
